

JAARVERSLAG - GRONINGEN SEAPORTS

Jaarverslag 2021

GRONINGEN SEAPORTS

Voorwoord directie

Voor Groningen Seaports was 2021 een bewogen, maar vruchtbaar jaar. Ondanks onmiskenbare invloeden van COVID-19 kreeg de pandemie in het algemeen nauwelijks vat op de ontwikkeling van ons havengebied. Met een overslag van ruim 13 miljoen ton benaderden we het niveau van het recordjaar 2018. Er is 36,5 hectare terrein uitgegeven: circa 22 hectare is verkocht en zo'n 15 hectare is in ondererfpacht uitgegeven.

Hoewel het stikstofvraagstuk nog om een oplossing vraagt, behaalde Groningen Seaports in 2021 goede resultaten. Met een totale omzet van € 54,1 miljoen en een nettoresultaat van € 6,1 miljoen na belastingen, was 2021 ook financieel een goed jaar.

De orderportefeuille werd ten gevolge van COVID-19 niet wezenlijk aangetast en de Eemshaven en Delfzijl bleven aantrekkelijk voor investeerders en gebruikers van terreinen.

Goed nieuws kwam in april met de bekendmaking door de provincie Groningen en de gemeente Het Hogeland dat de Eemshaven met 600 hectare wordt uitgebreid om te kunnen voorzien in de toenemende vraag naar grote kavels voor bedrijven. Voegen we daarbij de beslissing om substantieel te investeren in industrieterrein Oosterhorn, dan kunnen Groningen Seaports en Noord-Nederland de lijn voortzetten om de bakermat te zijn van de energietransitie. Samen met gelijkgestemde partijen willen we die toekomst groen realiseren.

In gang gezette ontwikkelingen kregen verder beslag: de transformatie van bedrijventerrein Heveskes maakt het geschikt voor de vestiging van nieuwe bedrijven. Aan de zuidzijde van het Oosterhornkanaal worden de terreinen en de infrastructuur klaargemaakt voor de vestiging van nieuwe bedrijven en aan het Eemskanaal bouwde een van de ondernemingen een nieuwe kade. Door een positieve investeringsbeslissing wordt in 2022 in Delfzijl begonnen met de bouw van een fabriek die de grondstof voor de productie van plantaardig plastic produceert. De eerste emissievrije mouterij ter wereld komt in Eemshaven, de nieuwe stroomsnelweg Eemshaven-Vierverlaten krijgt vorm en er is een nieuw zonnepark geopend.

De participaties in de windparken Mondriaan en Mauve in Delfzijl en in zonnepark Vopak Solar Park Eemshaven geven ons meer en beter inzicht in de mogelijkheden die groene energie ons kan bieden als duurzame en toekomstige bron van inkomsten. De focus ligt daarbij op het rendement van de investeringen, maar ook op de maatschappelijke acceptatie van energiewinning op land.

Ter gelegenheid van het verkrijgen van de zevende EcoPorts-certificering in successie en om ons groene imago extra te onderlijnen, liet Groningen Seaports een dynamische projectie maken van vijftig duurzame projecten in ons gebied.

Naast vergroening, doorvoer en productie boekten we successen in de offshore. Het met 165 windturbines grootste windpark ter wereld voor de Engelse kust, "Hornsea Two", koos de Eemshaven als ankerpunt voor het transport en de logistieke afhandeling voor de bouw van het onderwaterdeel van het park. Deze mammoetoperatie is inmiddels voltooid.

Het Offshore Wind Innovation Centre ontwikkelde zich verder met de oprichting van een Droneport en een Cable Centre in de Eemshaven en door middel van NorthGrid bevorderen we de samenwerking op het gebied van ontwikkeling van ondergrondse infrastructuur in Noord-Nederland.

Gelet op de geopolitieke ontwikkelingen en de gevolgen daarvan voor de beschikbaarheid van energie zal in 2022 snelheid gemaakt moeten worden op het gebied van offshore wind (windparken op zee) in het algemeen en meer specifiek de aanlanding van de opgewekte energie hiervan in de Eemshaven. Dit onderwerp zal derhalve ook in 2022 onverminderd onze aandacht hebben.

Intussen dient zich bedrijvigheid van geheel andere aard aan: de nieuwe veerverbinding die in het voorjaar 2022 van start is gegaan tussen de Eemshaven en het Noorse Kristiansand brengt een toestroom van aankomst en afhandeling van personen, vervoermiddelen en goederen teweeg. Fysiek verrijst nabij de Beatrixhaven een gebouw met passagiersfaciliteiten.

Maar er zijn voor Groningen Seaports ook punten van zorg en aandacht. Dat zijn de infrastructuur, de voortgang in het ontsluiten en geschikt maken van wegen en terreinen en de beschikbaarheid van gekwalificeerde menskracht om onze ambities te verwezenlijken.

Om als gebied aantrekkelijk te blijven voor nieuwe bedrijven, moeten we inzetten op nieuwe terreinen en tegelijk de bereikbaarheid verbeteren. De toenemende druk op de infrastructuur noopt tot nieuwe besluiten, zowel voor onze terreinen, als voor de aan- en afvoerwegen. Het gemis aan een volwaardige verbinding met de A7 is dagelijks merkbaar. De nieuwe veerdienst Eemshaven-Kristiansand stelt nieuwe extra eisen aan ontsluiting en bereikbaarheid. Afgezien van de bekende havenbewegingen, gaat door de veerdienst toenemend zakelijk en toeristisch personenverkeer zich mengen met het goederenvervoer. Voorkomen moet worden dat de veiligheid en de doorstroming in het gedrang komen.

Het bieden van werkgelegenheid is en blijft één van onze doelstellingen. In het huidig economisch tijdsgewricht voegt zich daaraan een dimensie toe: werving van mensen, naar kwantiteit en kwaliteit. Bij de werving en selectie presenteert Groningen Seaports zich in toenemende mate als robuust, inspirerend en toekomstgericht. Groen en met de modernste technieken en kennis wordt hier gewerkt aan de nummer 1-positie in de energietransitie. Het hele havengebied daagt uit om daaraan mee te werken en biedt persoonlijke ontwikkelingskansen.

Governance

Het Dagelijks Bestuur van onze aandeelhouder de Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports heeft in juni 2021 het Algemeen Bestuur geïnformeerd dat in de daaraan voorafgaande maanden de huidige governancestructuur van Groningen Seaports in beeld was gebracht en dat naar aanleiding daarvan aan een consultancybureau opdracht werd gegeven te onderzoeken of daar een verbeteringslag in mogelijk was.

Voorts is door het Algemeen Bestuur opdracht gegeven om naar aanleiding van een uitzending van het tv-programma Nieuwsuur over de komst van een datacenter naar de Eemshaven een onderzoek in te stellen. Dit onderzoek is uitgevoerd door het bureau Necker van Naem.

Beide onderzoeken zijn recentelijk afgerond en de verwachting is dat in de loop van 2022 bekend zal worden hoe er een vervolg zal worden gegeven aan de conclusies en aanbevelingen die zijn gedaan en of nader onderzoek nog wenselijk wordt geacht door de GR als opdrachtgever. Op basis van de bevindingen ten aanzien van de grondtransacties heeft nogmaals een review plaatsgevonden van de transacties en de verwerking daarvan in de jaarrekeningen van Groningen Seaports N.V.. De conclusie van deze review is dat de verwerking in de jaarrekeningen in lijn is met de verslaggevingsrichtlijnen.

De toelichting op de Gronden en erfpachtterreinen onder de Materiële vaste activa in de jaarrekening is aangescherpt ter verduidelijking.

Promotie

Niet zonder trots vermelden wij het werkbezoek in maart van Koning Willem-Alexander aan de Groninger zeehavens. De Koning liet zich uitgebreid informeren over de mogelijkheden en kansen van waterstof die hier volop in ontwikkeling is.

Nog in de greep van coronabeperkingen werd DelfSail helaas naar 2024 doorgeschoven. Niettemin kon Groningen Seaports zich fysiek presenteren tijdens eigen initiatieven en bij andere evenementen.

Ruim honderd mensen waren te gast bij het havendiner dat met de keuze voor het Forum Groningen extra allure kreeg.

Het Chemport Innovation Center in Delfzijl bood gastvrijheid aan de deelnemers van het congres Eemsdeltavisie 2021 “Truth or Dare” dat Groningen Seaports daar op 4 november organiseerde.

Dit jaarlijks terugkerende congres focust op innovatie en duurzaamheid in de Eemsdelta en richt zich tevens op scale-ups. Het kwam tot stand met medewerking van het vakblad Petrochem en de Samenwerkende Bedrijven Eemsdelta.

De promotiedagen in MartiniPlaza op het nieuwe Havenplein in Groningen en de Offshore Wind-beurs in Kopenhagen boden Groningen Seaports uitstekende podia om zich te presenteren.

Ruim 2.500 belangstellenden bezochten in september het muziektheaterstuk HAIM. De voorstelling speelt zich af in en om de Eemshaven en vertelt het verhaal van ingenieur Johan van Veen, de grondlegger van de Eemshaven. Het stuk toont de vóór- en tegenspoed die daaruit voortvloeit. Het productieteam en de uitvoerenden oogstten enthousiasme en waardering bij het publiek.

Overleg

Het reguliere overleg met verschillende partijen verliep ten gevolge van de maatregelen rondom COVID-19 anders dan gebruikelijk. Vergaderingen met onze aandeelhouder, de Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports, waren in 2021 meestal online. De resultaten en de prettige samenwerking leden daar overigens niet onder. Hetzelfde geldt voor de contacten met de provincie Groningen en de gemeenten Het Hogeland en Eemsdelta. Ook deze werden als prettig en constructief ervaren. Wij waarderen de flexibiliteit bij alle deelnemers om de overleggen steeds zo goed mogelijk voortgang te laten vinden.

Tot slot

Medio maart 2022 kondigde de minister van Klimaat en Energie aan dat het kabinet maatregelen ging nemen om de afhankelijkheid van gas uit Rusland zo snel mogelijk af te bouwen en de beschikbaarheid van voldoende gas voor de winter van 2022/2023 zeker te stellen. In verband daarmee wordt op korte termijn de importcapaciteit van vloeibaar gas (LNG) in Nederland vergroot. Aanlanding van LNG zal o.a. plaatsvinden in de Eemshaven. Dat gebeurt in eerste instantie via twee drijvende terminals, maar deze ontwikkeling moet zo spoedig mogelijk resulteren in een vaste LNG-terminal die in de toekomst kan worden uitgebreid naar een terminal voor groene waterstof. Hiervoor is op korte termijn de aanleg van buisverbindingen tussen de Eemshaven en Delfzijl noodzakelijk, zodat in dit kader een appel wordt gedaan op zowel de lokale, de regionale, als de nationale overheid.

Tot besluit willen we onze dank en waardering uiten aan alle medewerkers van Groningen Seaports. Mede door hun betrokkenheid, inzet en flexibiliteit zijn we erin geslaagd ontwikkelingen voort te zetten. Wij realiseren ons terdege dat allen een bijzondere prestatie hebben geleverd. De sterk toegenomen werkdruk onder de omstandigheden van een pandemie heeft hen er niet van weerhouden om klinkende prestaties te leveren. Er is hard gewerkt en eenieder heeft daarbij vanuit zijn eigen rol een bijdrage geleverd. Hulde!

In onze dank betrekken we ook de Raad van Commissarissen voor hun flexibiliteit en het door hen geschonken vertrouwen.

Onze dankbaarheid geldt ook jegens allen die zich op andere manieren hebben ingespannen ten faveure van Groningen Seaports.

Wij zijn trots op wat tot stand werd gebracht en constateren dat ons havengebied nog steeds aan aantrekkelijkheid wint. Dat geeft ons de moed en het vertrouwen om ook in het komend jaar ondernemend verder te gaan.

Cas König, CEO

Harold Sanders, CFO

Jaarverslag 2021

Scope van het jaarverslag (leeswijzer)

Groningen Seaports N.V. (hierna Groningen Seaports) bestuurt en beheert de havens en industriegebieden Eemshaven, de haven van Delfzijl, inclusief de binnenhavens Farmsumerhaven en Oosterhornhaven alsmede de railterminal Groningen Railport in Veendam. Ook speelt Groningen Seaports een rol bij het bestuur en beheer van het bedrijvenpark Fivelpoort nabij Appingedam.

Belangrijkste taak van Groningen Seaports is het stimuleren van de economische activiteiten en de werkgelegenheid in de havens, bedrijventerreinen en andere logistieke knooppunten.

Bijzonder is dat ons beheersgebied voor een deel grenst aan de Waddenzee en het Eems-Dollard estuarium. Dat legt Groningen Seaports min of meer de taak op naast economische belangen ook de natuur en de leefomgeving in het gebied met elkaar in balans te houden. Dat mag genoemd worden een bijzondere, gedeelde verantwoordelijkheid van zowel de regio Noord-Nederland als van Groningen Seaports. Het aandeel van Groningen Seaports daarin is vertaald in een missie. De missie en de visie van Groningen Seaports zijn opgenomen in het voortschrijdend vijf jaren bedrijfsplan. Energietransitie stond ook in 2021 hoog op de agenda. Waterstof, verandering van grondstoffen, biograndstoffen, elektrificatie, warmte, digitalisering en infrastructuur (inclusief utiliteiten) zullen de strategische doelen van Groningen Seaports blijven beïnvloeden. Deze onderwerpen maken deel uit van het bedrijfsplan 2022-2026.

De impact van COVID-19 op de wereldeconomie werd begin 2020 ook voelbaar in de omgeving waarin Groningen Seaports opereert. Vanaf het begin van de uitbraak lag de focus op het operationeel houden van de havens en havenactiviteiten. Zodoende konden de bedrijven hun activiteiten zo goed mogelijk continueren. De pandemie werd het meest 'zichtbaar' door inkomende schepen met bemanningsleden aan boord die besmet waren. Groningen Seaports prijst zich gelukkig dat het virus in 2021 nauwelijks effect had op haar organisatie.

De indeling van het jaarverslag 2021 is als volgt:

- Deel 1: Jaarverslag Groningen Seaports (inclusief het voorwoord van de directie en het verslag van de Raad van Commissarissen);
- Deel 2: Jaarrekening;
- Deel 3: Overige gegevens.

Het jaarverslag laat zien wat Groningen Seaports in 2021 heeft gerealiseerd. Deel 1 gaat in dat kader in op de vijf hoofdthema's die de basis vormen van het bedrijfsplan 2021-2025:

1. Economische ontwikkeling en werkgelegenheid;
2. Duurzaamheid;
3. Nautisch beheer;
4. Organisatieontwikkeling;
5. Financiën.

Inhoudsopgave

Kerncijfers.....	8
Deel 1 JAARVERSLAG	
1. Economische ontwikkeling en werkgelegenheid	9
2. Duurzaamheid.....	19
3. Nautisch beheer.....	21
4. Organisatieontwikkeling	24
5. Financiën.....	26
Verslag van de Raad van Commissarissen	33
Deel 2: JAARREKENING	
A. Balans.....	41
B. Winst-en-verliesrekening.....	42
C. Overzicht van het totaalresultaat 2021.....	43
D. Kasstroomoverzicht	44
E. Grondslagen van waardering en resultaatbepaling.....	45
F. Toelichting op de balans	54
G. Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	69
H. Toelichting op de winst-en-verliesrekening.....	73
I. Gebeurtenissen na balansdatum	84
J. Ondertekening van de jaarrekening	85
Deel 3: OVERIGE GEGEVENS	
A. Statutaire winstbestemmingsregeling.....	87
B. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	88

Kerncijfers

Economische ontwikkeling		
Aantal klanten 192 (2020: 159) Delfzijl 98 (2020: 90) Eemshaven 81 (incl. startup huurders Nijlicht) (2020: 57) Fivelpoort 12 (2020: 11) Railport 1 (2020: 1)	Terreinitgifte ondererfpacht 14,9 ha (2020: 3,16 ha) Terreinitgifte verkoop 21,6 ha (2020: 59,3 ha)	Terreinitgifte zon- en windparken: 0,0 ha (2020: 34,2 ha)
Utiliteiten (kabels en leidingen) In eigendom, beheer en onderhoud 376,5 km	Directe werkgelegenheid 2020: 6.868 werkzame personen (2019: 6.846) Indirecte werkgelegenheid 2020: 6.474 werkzame personen (2019: 6.684)	Directe toegevoegde waarde 2020: € 1,52 miljard (2019: 1,49) Indirecte toegevoegde waarde 2020: € 0,87 miljard (2019: 0,74)
Duurzaamheid		
Opgesteld vermogen duurzame energie in de havens 2.846 MW (2020: 2.517 MW)	Walstroomgebruik 1.495 MWh (2020: 1.396 MWh)	CO2 Uitstoot beheergebied (2020) 9,48 Mton (2019: 12,43 Mton)
Scheepvaart		
Aantal zeeschepen 5.261 (+ 18,7% t.o.v. 2020)	Aantal binnenvaartschepen 3.934 (+ 5,5% t.o.v. 2020)	Goederenoverslag 13,3 miljoen ton (+ 21,3% t.o.v. 2019)
Incidentmeldingen scheepvaart: 34 (2020: 15)		Gebaggerde hoeveelheden Delfzijl: 1,5 miljoen m ³ (2020: 1,4 miljoen m ³) Eemshaven: 1,6 miljoen m ³ (2020: 1,6 miljoen m ³)
Organisatie		
90 medewerkers (87,2 fte) (2020: 83 medewerkers, 79,6 fte)	Ziekteverzuim 3,8 % (2020: 4,9%)	Gemiddelde leeftijd 48 jaar (2020: 48,5 jaar)
Diversiteit Aandeel vrouwen 28% (2020: 27,5%), vrouwen in seniorfuncties 22% (2020: 23%)	Mobiliteit Uit dienst: 6 personen, in dienst: 13 personen (2020: 7 personen uit dienst, 7 personen in dienst)	Aandeel contract voor onbepaalde tijd 93% (2020: 95%), tijdelijk contract 5,8 fte (2020: 3,3 fte)
Externe inhuur 4,1 fte (2020: 2,6 fte)	Beroepsbegeleidende leerweg 0 fte (2020: 0,8 fte)	Stagiaires 28 studenten (2020: 24 studenten)
Financieel		
Resultaat voor belastingen € 7.562.000 (2020: € 13.813.000)	Investeringen € 8.881.000 (2020: € 5.137.000)	Opbrengst € 54.148.000 (2020: € 93.274.000)

NB: Waar in het bovenstaande overzicht geen cijfers uit 2021, maar uit voorgaande jaren zijn weergegeven, houdt dit in dat de cijfers over het jaar 2021 nog niet beschikbaar zijn.

Deel I

1. Economische ontwikkeling en werkgelegenheid

Groningen Seaports richt zich op de sectoren chemie, energie en circulaire economie. Bedrijven in deze sectoren maken steeds vaker gebruik van duurzame energie en hernieuwbare grondstoffen. Door vooraf te investeren in haven- en infrastructurele voorzieningen, wil Groningen Seaports bedrijven optimaal faciliteren om duurzaam te ondernemen. Ook ambieert Groningen Seaports een leidende positie in het scheppen van duurzame faciliteiten om de havens en gevestigde bedrijven te laten groeien. Actieve personeelswerving moet ertoe bijdragen dat de regionale werkgelegenheid aan blijft sluiten bij de toenemende vraag.

Samen met overheden, economische en maatschappelijke partners scheidt het havenbedrijf Groningen Seaports randvoorwaarden en zorgt het voor groei ruimte.

Werkgelegenheid en toegevoegde waarde¹

Met een groei naar bijna 7.000 werknemers in 2020, vertoont de economische betekenis van Groningen Seaports qua werkgelegenheid een lichte stijging ten opzichte van 2019. De werkgelegenheid in de industrie nam iets af. Factoren van invloed zijn de impact van covid-19 op de industrie en de verminderde gaswinning door de NAM. Ook de elektriciteitsproductie en overige olie- en gaswinning realiseerden minder toegevoegde waarde. Daarentegen nam de waarde in de sector overig, zakelijk en niet-zakelijke dienstverlening en zeevaart met ruim € 100 miljoen toe. De groei van het aantal werknemers in het gebied van Groningen Seaports is vooral toe te schrijven aan de datacenters.

Gronduitgifte en investeringen

Gronduitgifte

In 2021 werd 36,5 hectare terrein uitgegeven. Daarvan is iets meer dan de helft is verkocht en de rest is in ondererfpacht gegeven. De uitgiftes gingen naar bestaande bedrijven, nieuwe initiatieven en nieuwe bedrijven. Deze bedrijven investeren tientallen miljoenen euro's.

Met een aantal bedrijven is een (tijdelijke) huurovereenkomst gesloten voor terreinen.

Ultimo 2021 bedroeg de netto grondvoorraad in Delfzijl en de Eemshaven 568 hectare. Voor zowel potentiële als bestaande klanten is daarvan ruim 250 hectare gereserveerd.

Investeringen

Om bedrijven te faciliteren heeft Groningen Seaports in 2021 ruim € 4 miljoen geïnvesteerd in het bouwrijp maken van het bedrijventerrein Heveskes (als onderdeel van een totale investering van € 25 miljoen) en in de aanleg van de infrastructuur (wegen, verlichting, glasvezelkabels, stoom- en waterstofleidingen).

¹ Bron: Havenmonitor 2020

Stikstof

De uitspraak van de Raad van State op 29 mei 2019 over het Programma Aanpak Stikstof die leidde tot de stikstofcrisis, raakt ook Groningen Seaports. Samen met de provincie Groningen, de Samenwerkende Bedrijven Eemdelta, collega-havens en anderen, oefent Groningen Seaports blijvend druk uit op landelijke politici om mogelijkheden te scheppen voor de havens en industrie. Tegelijkertijd heeft Groningen Seaports grote inspanningen geleverd om zowel nieuwe als bestaande klanten bij te staan in het stikstofvraagstuk. Groningen Seaports denkt daarin mee en adviseert over oplossingen van hun problemen. Dit is vooral aan de orde bij de aanleg van nieuwe utiliteiten en de koppeling tussen verschillende bedrijven. Tegelijkertijd is er inventiviteit bij bedrijven om stikstofemissies aanzienlijk te verminderen door innovaties en nieuwe technische vindingen.

Mede door de remmende werking van de uitspraak van de Raad van State over het Programma Aanpak Stikstof, worden de ontwerpbestemmingsplannen Oosterhorn en Eemshaven naar verwachting begin 2022 ter inzage gelegd.

Voldoende en kwalitatief hoogwaardige industriegebieden

Genoeg ontwikkelruimte voor nieuwe bedrijven

Anticiperend op verdere groei van de industrie, zijn verschillende gebieden in 2021 geoormerkt om in ontwikkeling te nemen. Cruciaal voor de groei is dat er zowel fysieke ruimte als milieuruimte beschikbaar is. Zo is begonnen om het Heveskes-terrein geschikt te maken voor nieuwe bedrijven. Parallel is er intensief overleg gevoerd met de netbeheerders om de infrastructuur tijdig aan te passen. Daarover werd een convenant gesloten waaraan ook de provincie zich heeft gecommitteerd.

In de Eemshaven werd door de netbeheerders een nieuw schakelstation opgeleverd; een voorbeeld van voorinvesteringen waarmee de markt sneller bediend wordt.

Bereikbaarheid havens en industrie

Een voortdurend obstakel in de groei van activiteiten, de vestiging van nieuwe bedrijven en de doorvoer van goederen en personen, is de beperkte capaciteit van de N33. Verdubbeling van de N33 tussen Zuidbroek en de Eemshaven laat al lang op zich wachten. Dit komt de bereikbaarheid van de havens en industrieclusters en bedrijventerrein Fivelpoort bepaald niet ten goede. De stikstofcrisis en beperkte financiële ruimte bij de provincie Groningen dragen niet bij aan een snelle oplossing. Op dit moment is nog steeds onduidelijk wanneer de schop de grond in gaat. Groningen Seaports zette in 2021 onverminderd in op spoedige verdubbeling van deze weg. Provincie, gemeenten, VNO-NCW, de Samenwerkende Bedrijven Eemdelta en Groningen Seaports lobbyen gezamenlijk voor financiering. De regiopartners deden een dringend beroep op de informateur van het nieuwe kabinet. De noodzakelijke verbreding van de N33, inclusief de bouw van een aquaduct onder het Eemskanaal, blijft hoog op de agenda staan.

Heliport Eemshaven

Heliport Eemshaven is sinds 1 november 2020 volledig operationeel. Dit verslagjaar werden 75 vluchten uitgevoerd.² Het is tevens de thuishaven van de drone-vluchten die worden verzorgd door een bedrijf nabij de heliport.

Heliport Eemshaven werd onder andere aangelegd voor de bouw en het onderhoud van windmolenparken op zee.

² Bron: Ems Maritime Offshore GmbH

Personenvervoer Eemshaven

In 2021 maakten 2.860 reizigers gebruik van de trein naar het station Borkumlijn.³ Dit is 36% minder dan in 2020, hetgeen is toe te schrijven aan de beperkingen die covid-19 ons land oplegde..

Veerdienst Borkum

De veerdienst naar Borkum vervoerde in 2021 228.000 passagiers.⁴ Dit personenvervoer daalde met 7% ten opzichte van het voorgaande jaar. Deze daling is het gevolg van de coronamaatregelen die ook al in 2020 leidde tot vermindering van het aantal bootreizigers.

Groei van sectoren chemie, energie en circulaire economie

Groei van bedrijven

Data

Het datacentercluster ontwikkelde in 2021 door toename van hun bestaande bedrijvigheid als mede door uitbreiding met een groot colocation datacenter. Dataport Eemshaven verstevigde zijn positie als knooppunt van energie-uitwisseling en dataverkeer door uitbreiding van de glasvezelcapaciteit met onder andere een aantal Europese verbindingen.

Offshore wind

In offshore wind werden in 2021 uiteenlopende activiteiten ontplooid. Het 17e offshore windpark, 'Hornsea Two', werd met een voorsprong op de planning, afgebouwd. Voor het 18e offshore windpark 'Kaskasi' werd begonnen met de voorbereidingswerkzaamheden. De aanleg van dit park, aanvankelijk gepland voor oktober 2021, is verschoven naar begin 2022.

Met het oog op de bouw van windpark 'Hollandse Kust Noord', investeerden gerenommeerde stuwadoorsbedrijven fors in, of nabij de kaden en in extra terreinuitbreidingen. Zij bereiden zich daarmee voor op de steeds groter wordende windturbines en de vaartuigen die bij offshore wind worden ingezet.

Binnen het Offshore Wind Innovation Centre hebben zich inmiddels drie consortia gevormd, te weten: DronePort Eemshaven, een Decommissioning Group en Cable Centre Eemshaven.

In de offshore wind supply chain vonden twee nieuwe bedrijven hun plaats in de Eemshaven.

Mede door de genoemde activiteiten is de Eemshaven uitgegroeid tot één van de belangrijkste offshore windhavens aan de Noordzee. De waterstofagenda van Groningen Seaports draagt zeer bij aan de versterking van deze propositie.

Biograndstoffen

Groningen Seaports zet voortdurend in op vestiging van bedrijven die biograndstoffen gebruiken en daarmee kansen creëren op nieuwe en grotere waardeketens. Dat begint vruchten af te werpen. Chemport Europe richt zich onder meer op de inzet van biograndstoffen voor de chemie. Inmiddels zijn er twee pilotfabrieken in Delfzijl neergestreken. Eén van deze pilots werd met nieuwe financiële investeringen omgezet naar een definitieve fabriek in Delfzijl. Op basis van suikers gaat men daar een bouwsteen fabriceren voor de productie van een nieuw type biologisch afbreekbaar plastic. De verwachte start van de bouw is in 2022.

³ Bron: Arriva

⁴ Bron: AG Ems

Eveneens in Delfzijl wil een bio-energie gerelateerd bedrijf zich vestigen dat cellulose-houdend industrieel afval gaat verwerken tot biogas. Het maakt daarbij gebruik van een gepatenteerde enzymtechnologie. Het biogas wordt vervolgens verwerkt tot bio-LNG; een hernieuwbare, zeer schone vervanger van fossiel LNG en CO₂. Naar verwachting start de bouw van de fabriek in 2022.

Waterstof

Na de publicatie van het 'Investeringsplan Waterstof Noord-Nederland' in 2020, heeft Groningen Seaports samen met Gasunie in 2021 de Stichting HyNorth opgericht. Dit transformatie- en coördinatiekantoor zet zich in om de ontwikkeling van waterstofketens in Noord-Nederland aan te jagen. Dit doet HyNorth door lopende en nieuwe initiatieven, projecten en kennis met elkaar te verbinden. Het Investeringsplan omvat ruim 50 projecten over de hele waterstofketen, variërend van productie, transport en opslag, tot het gebruik van waterstof. Daarin bijgestaan door het regionaal bedrijfsleven, overheden en kennisinstituten, faciliteert Groningen Seaports deze projecten en ondersteunt de lobby richting Den Haag en Brussel.

De ambitie om in Noord-Nederland hét waterstofecosysteem te ontwikkelen blijft onverminderd bestaan. In samenwerking met Shell, Gasunie, RWE en Equinor is verder gewerkt aan de ontwikkeling van het project NorthH2. NorthH2 heeft de ambitie om meer dan 10GW aan waterstofequivalent te gaan produceren waarmee zo'n 8 tot 10 megaton aan CO₂-uitstoot wordt voorkomen. De eerste fase van de haalbaarheidsstudie is in 2021 afgerond en levert geen beletsels op.

Bij de ontwikkeling van een waterstofeconomie in Noord-Nederland is voldoende aanbod van duurzame energie uit wind op zee een noodzakelijke voorwaarde. Groningen Seaports heeft in 2021 volop ingezet om tijdig en genoegzaam voldoende energie beschikbaar te krijgen uit wind op zee.

Circulair

Noord-Nederland ziet de rol van circulaire economie toenemen. Groningen Seaports heeft zich daarom in 2020 aangesloten bij de circulaire plastic propositie van Chemport Europe. Daarmee werd ook de aansluiting gevonden bij het project 'Het Schone Noorden' dat als één van de pijlers van Chemport Europe fungeert. Hiermee kan Noord-Nederland uitgroeien tot hét kunststoffencuster van Europa. Met de ontwikkeling van een circulair cluster op industrieterrein Oosterhorn-Zuid in Delfzijl, creëert Groningen Seaports een vestigingslocatie voor bedrijven in de circulaire economie. Naast recycling van kunststoffen is er ruimte gemaakt voor bedrijven die gericht zijn op hergebruik van windbladen, e-waste, bouwmaterialen, biograndstoffen, bioproducten en verwerking van bijvoorbeeld afgekeurde voedselstromen.

Industriële dienstverlening en MKB

De vraag van industriële dienstverleners naar terreinen van Groningen Seaports neemt toe. Ook wordt een steeds hogere bezetting van het bestaande vastgoed gezien en er is vraag naar nieuwe bedrijfsruimten. In bestaande gebouwen als Nijlicht, Fivelpoort 10 en in verzamelgebouwen op De Delta is nog ruimte beschikbaar. Groningen Seaports ziet verder kansen voor uitbreiding op Farmsumerpoort, De Delta, Fivelpoort en het MKB Park Eemshaven.

Met het label Maintenance Port positioneert Groningen Seaports zich als een brug tussen de industriële dienstverleners en de gevestigde bedrijvigheid in het haven- en industriegebied.

Voor industriële dienstverleners en MKB is in beide havens volop kans om business te genereren. Dat geldt ook voor hun toeleveranciers. Om hen te ondersteunen en aan te moedigen trekken de afdeling economische zaken van de gemeenten Eemsdelta en Het Hogeland, N.V. NOM, Economic Board Groningen/GroBusiness en Groningen Seaports samen op.

Goed ondernemingsklimaat

Demo's en start-ups

Met grote belangstelling wordt uitgekeken naar de resultaten die start-ups weten te behalen binnen de MOI Offshore Energy Community. Sinds ultimo 2021 zijn elf van dit soort ondernemingen actief. Eén van de start-ups test op de bodem van de havenbekkens, de opslag van energie in een 'ocean battery'. Een andere start-up beproeft op kleine schaal een natte zeewierweek om zo te ontdekken of op termijn zeewierweek tussen de offshore windparken mogelijk en economisch haalbaar is. Deze 'proeftuin', MOI Werkplekken, is een initiatief van Economic Board Groningen om ondernemers in Noord-Groningen te helpen met laagdrempelige flexibele werkplekken. De MOI Offshore Energy Community creëert niet alleen werkplekken voor ondernemers, maar verbindt ook bedrijven aan elkaar en creëert samen met Groningen Seaports testmogelijkheden in de Eemshaven en Delfzijl. Groningen Seaports stimuleert op deze wijze de innovatie in het havengebied.

Onderzoek en innovatie

Een groot deel van onderzoek en innovatie in 2021 was gericht op de energietransitie, waterstof en CO₂-reductie; veelomvattende en kennisintensieve vraagstukken die nopen tot samenwerking tussen verschillende partijen. Groningen Seaports participeerde in diverse werkgroepen en werkte mee aan verschillende studies.

Door marktonderzoek is kennis opgedaan over onder andere de waardeketen van de circulaire- en plastic propositie en van Europese afvalstromen. Er is ook onderzoek gedaan naar het bedieningsconcept voor MKB-klienten, de zuurstof supply chain en naar waterstof via biomassa.

Utilities

Groningen Seaports komt zoveel mogelijk tegemoet aan de wensen van klanten bij het aanbieden van kavels, infrastructuur en utiliteiten. Dit varieert van de beschikbaarheid van kades tot de aansluiting op utiliteiten als glasvezel of stoomleidingen. De pijpleidingen en andere basisvoorzieningen zorgen ervoor dat kosten voor bedrijven laag blijven, dat stoffen worden hergebruikt en milieuprestaties stijgen. Op deze manier draagt Groningen Seaports bij aan vergroening en versterking van de industrieclusters en wint de Delfzijl/Eemshaven-regio aan aantrekkingskracht voor bedrijven.

Aanbod van hernieuwbare energie

Aan de klimaattafels ontwikkelt de industrie- en energiesector ideeën over het terugdringen van hun CO₂-uitstoot. Mede daardoor speelt energie uit duurzame bronnen een grote rol voor lokale en landelijke overheden. Wind- en zonne-energie dragen hieraan voor een steeds groter deel bij. Bij grote bedrijven in zowel de industrie-, als de datacentersector is het belangrijk om hun groene installaties onderdeel te maken van hun imago. Tot ver in de keten willen de afnemers aantoonbare zekerheid dat het product zo duurzaam mogelijk gemaakt is.

De beschikbaarheid van (oranje)groene stroom (zoals zonne- en windenergie) wordt een steeds belangrijkere vestigingsfactor. Dat geldt vooral voor grootgebruikers van energie, zoals datacenters en chemische bedrijven.

Op de terreinen van Groningen Seaports staan al jaren meer dan honderd windturbines en sinds 2016 zijn er ook zonnepanelen opgesteld. Groningen Seaports houdt grip op de in haar beheersgebied geproduceerde energie door haar actieve aandeelhouderschap via minderheidsdeelnemingen in zonen windprojecten.

Tabel 1 Aanbod hernieuwbare energie c.q. opgesteld vermogen (MW) per 31-12-2021 in het industriegebied Delfzijl/Eemshaven

	Aantal MW
Onshore	
Windparken	716,9
Zonneparken	78,8
Bio-energiecentrale	49,9
Offshore	
Windparken	600,0
COBRA (DK) en NorNed (N)	1.400,0
Totaal	2.845,6

Zonne-energie

Groene energie sluit naadloos aan bij de ambitie van Groningen Seaports als energy port. Door deel te nemen in zonne- en windenergieprojecten beoogt Groningen Seaports bij te dragen aan de verduurzaming van de energieproductie in haar beheersgebied. Duurzame energie sluit aan bij de groene havenvisie (CO₂-reductie, verduurzaming, vergroening chemiecluster, etc.) en bij de visie van de provincie Groningen en de gemeenten Het Hogeland en Eemshaven.

De vraag van de industriële sector naar groene stroom die in ons land, of liever nog lokaal, is opgewekt, neemt sinds enkele jaren enorm toe. Er heerst momenteel grote schaarste aan groene stroom die in Nederland is opgewekt en voorzien is van de gewenste Garantie van Oorsprong. Groningen Seaports spant zich structureel in om groene stroom met Garantie van Oorsprong te verkrijgen.

Met de realisatie van een 25 MW groot zonnepark in de Eemshaven is in 2021 het aanbod hernieuwbare energie opnieuw toegenomen. Binnen ons beheersgebied zijn ultimo 2021 zes zonneparken in bedrijf. Het opgesteld vermogen bedraagt momenteel 78,8 MW. Na oplevering van twee nieuwe zonneparken wordt hieraan nog een vermogen van 33,8 MW toegevoegd.

Tabel 2 Overzicht zonneparken

	In bedrijf		In ontwikkeling	
	Delfzijl	Eemshaven	Delfzijl	Eemshaven
Oppervlakte (ha)	37,0	35,7	29,0	20,0
Aantal panelen x 1000	151,0	131,5	122,0	80,0
Vermogen (MW)	38,1	40,7	33,8	-

Windenergie

In Delfzijl is de bouw van windpark Oosterhorn afgerond. Het park van circa 77 MW is sinds begin 2021 operationeel. In de Eemshaven is begonnen met de aanleg van de windturbines voor windpark Oostpolder met een capaciteit van circa 100 MW.

Tabel 1 toont een overzicht van het totale aanbod van hernieuwbare energie c.q. opgesteld vermogen in MW van de industriegebieden Delfzijl en Eemshaven. Ten opzichte van 2020 is dit met 13% gestegen.

Groningen Seaports en klantbelangen

Maatschappelijk draagvlak

Omgevingscommunicatie

Als onderdeel van de omgevingscommunicatie houdt Groningen Seaports haar (direct) omwonenden actief op de hoogte van de voortgang van de ontwikkelingen in de havens en van speciale projecten op de bedrijventerreinen. Er wordt actief contact onderhouden met bewonersgroeperingen van Oudeschip, Borgsweer, Roodeschool en Borkum. Normaal gesproken is er minimaal één keer per jaar een informatieavond voor omwonenden. Door de coronamaatregelen is dit in 2021 niet mogelijk geweest. Omwonenden werden in 2021 op de hoogte gehouden van ontwikkelingen in de havens via de nieuwsbrief die drie keer per jaar wordt afgedrukt in de huis-aan-huisbladen Ommelander Courant, Eemsbode en Borkumer Zeitung. Daarnaast publiceert Groningen Seaports de nieuwsbrieven op de eigen website.

Sponsoring

De sponsoring van Groningen Seaports is regionaal gericht op versterking van het imago, relatiemarketing en arbeidsmarkt bevorderende initiatieven. In 2021 is een deel van het sponsorbudget gegaan naar jeugdafdelingen van sportverenigingen om daarmee het belang van bewegen en gezondheid te benadrukken. Door covid-19 zijn, net als in 2020, veel evenementen niet doorgedaan en kon er minder via sponsoring worden gecommuniceerd.

Geïnduceerde aardbevingen

Net als de afgelopen jaren houdt Groningen Seaports mogelijke effecten en gevolgen van geïnduceerde aardbevingen en/of mijnbouwschade nauwlettend in het oog. Hierover is periodiek overleg met de Nationaal Coördinator Groningen en de NAM. Groningen Seaports ziet erop toe dat het level playing field niet wordt verstoord ten opzichte van regio's zonder aardbevingen en/of schade door mijnbouw.

Samenwerking strategische partners

Deelnemingen

Fivelpoort

Groningen Seaports houdt 100% van de aandelen in Fivelpoort Beheer B.V. Deze vennootschap is eigenaar van de nog niet uitgegeven kavels op het bedrijvenpark Fivelpoort in Appingedam. Het bedrijvenpark wordt beheerd door Coöperatie Bedrijvenpark Fivelpoort U.A.

De Coöperatie heeft als voornaamste doel om de infrastructuur op het park te beheren, onderhouden, herstellen en vernieuwen en heeft voor het gebruik van die infrastructuur regels opgesteld. Op deze manier krijgt en behoudt bedrijventerrein Fivelpoort een kwalitatief hoogwaardige, uitstraling.

Groningen Railport

Groningen Railport is met 32,5 ha omliggende bedrijventerreinen, één van de grootste binnenlandse spoorterminals en fungeert als logistieke hub tussen de westelijk gelegen havens van Rotterdam, Amsterdam en Antwerpen en de noordelijke van Bremen en Hamburg. Via Groningen Railport worden economische activiteiten in het gebied gestimuleerd. Groningen Railport is aangesloten op de Europese dienstregeling voor conventioneel transport over het spoor en zet zich daarnaast in voor behoud en optimalisatie van de regionale en nationale spoorinfrastructuur.

De terminal van Groningen Railport fungeerde in 2021 als ontvangst- en marshalling locatie voor de stikstoffabriek die Zuidbroek verrijst.

Groningen Seaports houdt 65,92% van de aandelen van Groningen Railport, de overige aandelen worden gehouden door de gemeente Veendam.

Groningen Railport is de handelsnaam van N.V. Ontwikkelingsmaatschappij Rail Service Centrum Groningen.

Windparken Mauve en Mondriaan

Groningen Seaports houdt 20% van de aandelen in zowel Windpark Mauve B.V., als in Windpark Mondriaan B.V. Deze vennootschappen exploiteren beide windparken. De overige 80% van de aandelen in deze beide parken worden gehouden door respectievelijk Eurus Energy Mauve Investment B.V. en Eurus Energy Mondriaan Investment B.V.

Zonnepark Valgenweg B.V.

Groningen Seaports houdt 25% van de aandelen in Zonnepark Valgenweg B.V. Deze vennootschap exploiteert dit zonnepark dat in 2021 nog in ontwikkeling is. De overige aandelen in dit zonnepark worden gehouden door Eneco Solar B.V., WIRCON GmbH en Bronnen Van Ons ZP Valgenweg Farmsum B.V.

Sunport Delfzijl B.V.

Groningen Seaports houdt 49% van de aandelen in Sunport Delfzijl B.V. Deze vennootschap exploiteert dit zonnepark. De overige aandelen in dit zonnepark worden gehouden door OH Eins GmbH.

Helios Eemshaven B.V.

Groningen Seaports houdt 20% van de aandelen in Helios Eemshaven B.V. Deze vennootschap exploiteert het zonnepark Vopak Solar Park Eemshaven. De overige aandelen in dit zonnepark worden gehouden door Vopak Terminal Eemshaven B.V.

Stichtingen

NorthGrid (voorheen Stichting UFO - Buisleidingenstraat Eemsdelta)

Groningen Seaports is één van de oprichters van Stichting UFO - Buisleidingenstraat Eemsdelta. In 2021 is de handelsnaam van deze stichting gewijzigd in NorthGrid.

NorthGrid houdt zich bezig met het onderzoeken en realiseren van een ruimtelijke inpassing voor de ontwikkeling van ondergrondse infrastructuur in de Chemport-regio. De visie van NorthGrid is dat de regio binnen 20 jaren is voorzien van de ondergrondse verbindingen die maakbedrijven nodig hebben om te kunnen innoveren en verduurzamen.

Stichting HyNorth

Na de publicatie van het 'Investeringsplan Waterstof Noord-Nederland' in 2020, heeft Groningen Seaports samen met Gasunie in 2021 de Stichting HyNorth opgericht. Dit transformatie- en coördinatiekantoor zet zich in om de ontwikkeling van waterstofketens in Noord-Nederland aan te jagen. Dit doet HyNorth door lopende en nieuwe initiatieven, projecten en kennis met elkaar te verbinden. Het Investeringsplan omvat ruim 50 projecten over de hele waterstofketen, variërend van productie, transport en opslag, tot het gebruik van waterstof. Daarin bijgestaan door het regionaal bedrijfsleven, overheden en kennisinstituten, faciliteert Groningen Seaports deze projecten en ondersteunt de lobby richting Den Haag en Brussel. In dit verslag werd de Stichting HyNorth ook beschreven bij Waterstof.

Stichting Beheer Natuurcompensatie Eemshaven

De Stichting Beheer Natuurcompensatie heeft ruim 50 ha binnendijks natuurgebied in bezit en beheert circa 20 ha buitendijks gebied. Het doel van de stichting is het aanleggen en in stand houden van een natuurgebied om het verlies aan natuurwaarden als gevolg van projecten in de Eemshaven te compenseren. Het dagelijks beheer en onderhoud van het gebied is in handen van Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland.

De stichting is in 2009 opgericht door RWE, (de rechtsvoorganger van) Vattenfall) en (de rechtsvoorganger van) Groningen Seaports.

Samenwerkingsverbanden/partnerschappen

Om haar doelstellingen te realiseren werkt Groningen Seaports samen met onder meer de volgende organisaties en samenwerkingsverbanden:

- Landelijke, regionale en lokale overheden
- New Energy Coalition
- Vereniging Samenwerkende Bedrijven Eemsdelta
- Samenwerkingsverband Noord-Nederland
- Economic Board Groningen
- N.V. Noordelijke Ontwikkelingsmaatschappij
- Ecologie en Economie in balans
- Branche Organisatie Zeehavens
- Waddenzeehavens

- Eemscommissie
- VNO-NCW
- Dutch Data Center Association
- Wind Europe
- Nederlandse Wind Energie Associatie
- Northern Netherlands Offshore Wind
- Chemport Europe
- Energy Valley Topclub/New Energy Business Platform
- MissieH2
- NorthH2

Samenwerking regionaal onderwijs en kennisinstellingen

Om innovaties mogelijk te maken, startups te begeleiden en de verdere ontwikkeling van de offshore wind-activiteiten aan te jagen, werkt Groningen Seaports samen met regionale kennisinstellingen. Daartoe zijn te rekenen: Noorderpoort, Alfa College, Hogeschool Stenden, Hanzehogeschool Groningen en Rijksuniversiteit Groningen. In 2021 waren 28 studenten direct betrokken bij projecten. Onder andere bij de start van het project Offshore Innovation Center. Vanuit haar strategische koers en tevens om in haar informatiebehoefte te voorzien, heeft Groningen Seaports - onder het interne label Seaports Academy - een gestructureerd meerjarenplan ontwikkeld.

2. Duurzaamheid

De klimaatakkoorden van Parijs (2015) en Madrid (2019) hebben op allerlei fronten een revolutie ontketend met gevolgen voor de bestaande manier van productie en transport. Groningen Seaports moet, maar wil ook mee in deze ontwikkeling. Daarnaast rust nog een ander facet van het duurzaamheidsbeleid op ons gebied, namelijk de bescherming van het Werelderfgoed Waddenzee. Ook op andere terreinen spant Groningen Seaports zich in om de negatieve effecten van industrie- en havenactiviteiten op de leefomgeving te minimaliseren.

EcoPorts

Om het predicaat EcoPorts te verwerven, moeten milieu en duurzaamheid geborgd zijn en de voortgang ervan transparant zijn gemaakt. Groningen Seaports zette belangrijke stappen met de bouw van een zonnepark op de slaperdijk in de Eemshaven, in circulair werken en, gezamenlijk met andere stakeholders, met het milieumonitoringsprogramma van de structuurvisie.

Samenwerking tussen de Waddenzeehavens op het gebied van EcoPorts en duurzaamheid heeft er onder andere toe geleid dat deze havens een positie innemen in het Omgevingsberaad Wadden.

Op 20 september heeft de nieuwe voorzitter van de Raad van Advies Waddenzeehavens, mevrouw Anne-Wil Lucas, het EcoPorts-certificaat uitgereikt aan Groningen Seaports. De certificering vond al in 2020 plaats, maar in verband met de maatregelen rondom covid-19 kon de daadwerkelijke uitreiking niet eerder plaatsvinden. Groningen Seaports ontving het certificaat al voor de zevende keer op rij.

Verduurzaming havens en industrie

Industrietafel Noord-Nederland

De Industrietafel Noord-Nederland was ook in 2021 onverminderd actief, zij het digitaal. Onder voorzitterschap van de CEO van Groningen Seaports werd een aantal keren over klimaatissues gesproken met stakeholders in het Chemport Europe-gebied. De andere deelnemers waren CEO's en vertegenwoordigers van:

industriële en energie-gerelateerde bedrijven, de provincies Drenthe en Groningen, Noordelijke Milieu Federatie en het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

De Industrietafel Noord-Nederland overhandigde in 2021 de Cluster Energie Strategie aan het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Dit document werd in samenwerking met de industrie, netwerkbedrijven, energieproducenten en decentrale overheden opgesteld. Op basis van de verduurzamingsplannen van de industrie geeft de Cluster Energie Strategie inzicht in de projecten die in de energie-infrastructuur gerealiseerd moeten worden om de CO₂-uitstoot te verminderen. Ook is er door de Industrietafel verder gewerkt aan de Biograndstoffen Agenda Noord-Nederland. Dit rapport laat zien waar de kansen, knelpunten en uitdagingen liggen om de biobased economie in het Noorden vorm te geven.

Uitvoering sedimentmanagementprogramma, circulair gebruik van slib

Om de hoeveelheid slib in het Eems-Dollard estuarium te verminderen en daarmee de ecologische toestand van het systeem te verbeteren, wordt samen met natuur- en milieuorganisaties, overheden en het bedrijfsleven gewerkt aan het programma Eems-Dollard 2050. Eén van de oplossingsrichtingen is om het slib nuttig toe te passen, bijvoorbeeld door het in te zetten als bodemverbetering op

landbouwgronden. In 2021 is ingezet op het ophogen van ongeveer 3 hectare laag liggend landbouwterrein ten zuiden van het Oosterhornterrein. Een proces van baggeren, spoelen, verpompen en egaal verspreiden is als pilot uitgevoerd. Er is in 2021 in totaal 37.075 m³ sediment onttrokken. De pilot wordt voortgezet met het opdoen van kennis over de uitvoering op grotere schaal. Tevens wordt bezien of er vanuit deze pilot ook goede landbouwgrond ontstaat.

Het nieuwe programma Eems-Dollard 2050 borgt voor de volgende vijf jaar de afspraken over de opschaling van de pilots kleirijperij, waddenslib voor zandgrondverbetering en fabricage van bouwelementen.

Schone scheepvaart

Walstroom

Alle steigers voor de zee- en binnenvaart zijn voorzien van walstroomaansluitingen. Dit voorkomt dat aangemeerde schepen zelf aan boord energie opwekken met brandstoffen. De emissies kunnen daardoor verminderen. Walstroom (in 2021: 1.495 MWh) wordt geleverd uit het energiecontract van Groningen Seaports waarvoor 100% duurzame energie wordt ingekocht.

Scheepsafvalinzameling

In het streven om de havens verder te vergroenen werkt Groningen Seaports voortdurend aan verbetering van de kwaliteit van afvalinzameling. Meer gescheiden afvalinzameling bracht de recycling van afval op een hoger niveau. Afgedankte visnetten worden bijvoorbeeld omgezet in het herbruikbare polypropyleen en polyethyleen.

Door deelname aan een landelijke werkgroep werkt Groningen Seaports mee aan het nieuwe Haven Afvalstoffen Plan dat in 2022 gepubliceerd wordt. In het Haven Afvalstoffen Plan wordt een uniform plan voor verduurzaming van de Nederlandse zeehavens uitgerold. Met de invoering van het nieuwe Haven Afvalstoffen Plan wordt tevens een begin gemaakt met de digitale gegevensverwerking en vermindering van de administratieve last.

Verduurzaming bedrijfsvoering Groningen Seaports

Energieverbruik

De grootste elektriciteitsverbruikers bij Groningen Seaports zijn walstroom, openbare verlichting, camera- en radarvoorzieningen, laadpalen voor elektrische auto's en het hoofdkantoor. Het totale verbruik bedraagt ruim 2.552 MWh. Alle stroom die Groningen Seaports gebruikt is volledig in Nederland opgewekte groene stroom is daarmee 100% CO₂-vrij.

Duurzaam inkoopbeleid en circulair werken

Bij de inkoop van werken, diensten en goederen wordt rekening gehouden met zowel maatschappelijke aspecten als met duurzaamheid. De inkoopvoorwaarden in het moederbestek van Groningen Seaports zijn zodanig opgesteld dat circulair inkopen en sociaal rendement worden gestimuleerd. Groningen Seaports streeft naar 100% duurzaam inkopen in alle fasen van het inkoopproces volgens de normen van Professioneel en Innovatief Aanbesteden, Netwerk voor Overheidsopdrachtgevers, bij velen beter bekend als: PIANOo.

3. Nautisch beheer

Om een veilige, vlotte, schone en beveiligde afwikkeling van het scheepvaartverkeer te kunnen garanderen werkt Groningen Seaports aan digitalisering en automatisering van de nautische processen. Dit mede in verband met de nieuwe en gewijzigde EU-richtlijnen en de eisen voor betere registratie en monitoring van ballastwater en scheepsafval. Verder is de borging van de veiligheid in de havens, op de kade en voor de scheepvaart, een belangrijke pijler in het nautisch beheer.

Uitvoering publieke nautische taken

Professionalisering Nautisch Service Centrum

De in 2020 ingezette professionalisering van het Nautisch Service Centrum is in 2021 verder uitgewerkt door alle taken en verantwoordelijkheden die binnen de afdeling vallen, te spreiden over méér personen. Bij ziekte of verlof is daardoor altijd genoeg kennis en kunde in de haven om deze 24/7 te bedienen. In 2021 is een begin gemaakt met flankerend beleid voor substantieel bezwarende functies.

Scheepsincidenten

In 2021 waren er 38 scheepsincidenten. Geen daarvan was ernstig. Er was een aantal kleinere milieu-incidenten die hoofdzakelijk bestonden uit verontreinigingen op het water door lekkage of het morsen door schepen of door stofemissies bij bedrijven.

Scheepsincidenten worden in verband met de grote impact die zij kunnen hebben op het eigen vermogen van Groningen Seaports, meegenomen in het risicoprofiel. Daarnaast hanteert Groningen Seaports een managementtool om risico's proactief beheersbaar te houden en vooraf maatregelen te treffen. Deze tool wordt ook door andere grote zeehavens in Nederland gebruikt.

Een incident wordt zowel met externe als met interne partijen geëvalueerd. Zo nodig worden verbeteringen doorgevoerd.

Overleg met nautische stakeholders

Voor de publieke taken vindt op regelmatige basis overleg plaats met verschillende gremia, te weten:

- Havenoverleg met o.a. agentschappen, sleepbootmaatschappijen, loodsen, bootlieden en andere autoriteiten, over lopende operationele zaken.
- Operationeel kwartaaloverleg met Rijkswaterstaat en de regio Noord van het Nederlands Loodswezen over de operationele zaken op de Eems en in de havens.
- Protide overleg met alle havenautoriteiten die het Protide-programma, dat wil zeggen het getijde-poorten programma gebruiken, om dit voortdurend te actualiseren.
- Autoriteitenoverleg met rijksoverheden in het kader van het 'geografisch ondermijningsbeeld van de zeehavens'.
- Verkeersleiding Eems: met de Duitse verkeerscentrale en Rijkswaterstaat over de invulling van reglementen en verordeningen op de Eems.

Bij besprekingen tussen havens en betrokken ministeries over verschillende onderwerpen zijn de volgende voor Groningen Seaports positieve (tussen-) resultaten geboekt:

- Verplichtingen voor havens om een rol te spelen in de gegevensuitwisseling tussen scheepsagenten en afvalinzamelaars, zijn afgewenteld.

- Op verzoek van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat hebben zeehavens hun impactanalyse voor de European Maritime Single Window environment afgerond met een unanieme reactie. Onze teamleden hebben daarbij een kleine rol gespeeld als verbindende factor tussen de grote en de kleine havens. Deze impactanalyse krijgt een vervolg, waarbij de voorkeur van de havens ook als voorkeursscenario van het ministerie geldt en samen nader wordt uitgewerkt.

Simulaties

De Oosterhornhaven ontvangt sinds 2021 met regelmaat en onder voorwaarden schepen van 135 meter lang. Dit zijn op dit moment vooral binnenvaarttankers. Een simulatie bij Nautitec in Leer resulteerde in de verruiming van de maximum toegestane lengte van 110 naar 135 meter. Dat is van groot belang voor de binnenschippers en de (chemische) industrie. Door de schaalvergroting in de binnenvaart varen er steeds grotere tankschepen. Voor de Hoofdvaarweg Lemmer – Delfzijl is het maximum - met vergunning - ook 135 meter.

In eerste aanleg was de Oosterhornhaven bedoeld voor schepen tot 90 meter lengte. In de jaren '80 van de vorige eeuw heeft er al een opwaardering naar 110 meter plaatsgevonden. In 2021 werd een succesvol verlopen nieuwe simulatie uitgevoerd die zag op binnenschepen van 135 meter.

Uiteraard is hierover uitvoerig contact en overleg gevoerd met Rijkswaterstaat en de provincie Groningen.

De tweede simulatie was gericht op de veerdienst die in 2022 gaat varen tussen het Noorse Kristiansand en de Eemshaven. Door de grootte van de veerboot en een navenant groot windoppervlak, maar ook door de relatief beperkte omvang van de Beatrixhaven, was een simulatie noodzakelijk. Omdat de rederij in 2021 een grotere veerboot charterde, moest een aanvullende simulatie worden uitgevoerd. De resultaten daarvan zijn dat de veerdienst in 2022 van wal kan steken.

Uitvoering overige nautische taken

Ontwikkeling scheepsbewegingen en overslag

De sterke ontwikkeling in de sector offshore wind brengt steeds meer installatieschepen naar de Eemshaven. Het is de uitvalsbasis voor het transport van windturbine-onderdelen en voor personeel dat werkt aan de bouw en het onderhoud van de windparken op zee. Deze bedrijvigheid vertaalt zich niet in de ontwikkeling van de overslag. De groei in 2021 daarin naar 13,3 miljoen ton lading, is vooral toe te schrijven aan een toename in de overslag van zand en vaste brandstoffen. Ten opzichte van 2020 is dat een stijging van ruim 21%.

Geografisch ondermijningsbeeld zeehavens

Een rapport van de rijksoverheid spreekt van blinde vlekken in de zeehavens op het gebied van 'geografisch ondermijningbeeld'. In vervolg hierop hebben de havenmeester en de politie een werkgroep in het leven geroepen die elke twee maanden samenkomt. Het gaat hierbij om de samenwerking en informatie-uitwisseling tussen de Koninklijke Marechaussee, de douane, de landelijke eenheid van de Nationale Politie (te water en regionaal), de Regionale Informatie en Expertise Centra Noord-Nederland, Rijkswaterstaat en de gemeenten Eemdelta en Het Hogeland.

In gezamenlijkheid wordt gewerkt aan een convenant dat de blinde vlekken oplost en het ontstaan ervan voorkomt.

Onderhoud en ontwikkeling van de haveninfrastructuur

In 2021 werden tien grote onderhouds- en ontwikkelingsprojecten (grotendeels) afgerond:

1. Groot onderhoud Schermdijk (deel A)
2. Vervanging meerpalen Farmsumerhaven zuidzijde
3. Reparatie betonschade Juliana - Emmahaven
4. Vervanging jukken kade vak A Handelshaven
5. Infra-aanpassingen Eemshaven t.b.v. windtransporten
6. Parkeervoorziening Eemshaven t.b.v. vrachtauto's
7. Ontmantelen depot Oterdummerwarven
8. Windpark Delfzijl Midden
9. Zonnepark Vopak Solar Park Eemshaven
10. Verlenging Kranssteenweg.

Havenverordening

De Rijksoverheid en de havens besloten tot een meer uniforme havenverordening voor de gebruikers.

In 2021 is de havenverordening van Groningen Seaports daaraan aangepast.

4. Organisatieontwikkeling

De wereld verandert, Groningen Seaports verandert mee. Klanten, overheden, partners, stakeholders, maar ook de aandeelhouder verwachten meer flexibiliteit van Groningen Seaports in hun benadering van producten, resultaten, werkwijzen en gedrag. Groningen Seaports ontwikkelt daarom een manier van werken waarin de vraag van de klant centraal staat en er op efficiënte wijze integrale producten en oplossingen geleverd kunnen worden. De organisatie inspireert, stimuleert en faciliteert de medewerkers om vanuit eigen verantwoordelijkheid samen te werken én oog te hebben voor elkaars talent en kunde om tot maximaal resultaat te komen. Intussen investeert Groningen Seaports in de ontwikkeling van de benodigde vaardigheden en talenten van haar medewerkers.

Diversiteit

Groningen Seaports hecht waarde aan diversiteit in het personeelsbestand en geeft hieraan gestalte bij het invullen van vacatures in alle lagen van de organisatie. Groningen Seaports registreert geen persoonsgegevens omtrent etniciteit, seksuele geaardheid, religie, etc.

De organisatie streeft naar evenwicht in de verhouding tussen mannen en vrouwen. Eind 2021 bestond de personeelssamenstelling uit 29% vrouwen en 71% mannen. Op 22% van de seniorfuncties werkt een vrouw. In 2021 werkte er één persoon met een afstand tot de arbeidsmarkt. Groningen Seaports hanteert voor haar leveranciers de verplichting om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt of een arbeidsbeperking in te zetten.

Ook de Raad van Commissarissen hecht waarde aan diversiteit en een evenwichtige verdeling tussen het aantal mannen en vrouwen. Van de vijf posities in de Raad van Commissarissen worden er thans twee bekleed door een vrouw (40%).

Klantgericht en resultaatgericht werken

Verbetering IT-systemen, informatiebeveiliging en gegevensbescherming

Verbetering van IT-systemen

Evenals in 2020 werkten de medewerkers van Groningen Seaports in 2021 veel vanuit huis. Voor alle thuiswerkers waren er laptops, iPads en telefoons beschikbaar. Thuiswerken op een gebruikersvriendelijke, vlotte, veilige en beheersbare manier blijft de aandacht behouden ook al omdat het de inbedding van digitaal samenwerken verder gestalte heeft gegeven.

Informatiebeveiliging

De transitie die in 2020 is ingezet naar het veilig werken vanuit de Cloud, is in 2021 voortgezet. Inmiddels wordt de Multi-factor Authentication toegepast op alle applicaties. De gebruikers ervaren dit als vermindering van de last van de cybercriminaliteit die wereldwijd toeneemt.

De ingestelde veiligheidsmaatregelen konden niet voorkomen dat er toch misbruik is gemaakt van mobiele telefoonnummers van een aantal medewerkers. Deze zogenaamde Spoofing is erop gericht om persoonsgegevens van derden in bezit te krijgen.

Door medewerkers te informeren over dreigingen voor onze digitale systemen, apparatuur en veiligheid zijn zij zich nog meer bewust van de gevaren rondom cybercriminaliteit. De herkenning van, en de alertheid op phishing mail is daardoor toegenomen. Zoals ook door het Nationaal Cyber Security Centrum bevestigd, blijkt dit type mail in onverminderd grote getale verspreid te worden.

Verbondenheid en betrokkenheid bij de organisatie

Medewerkersonderzoek

Begin 2021 is een medewerkersonderzoek gehouden. De uitkomsten daarvan zijn met de medewerkers besproken. Begin 2022 vindt er opnieuw een medewerkersonderzoek plaats waarin de nadruk wordt gelegd op de gevolgen van covid-19.

Opleiding en training

Ook Groningen Seaports vraagt van medewerkers steeds meer digitale vaardigheid. Voor verschillende systemen, pakketten en veranderingen hebben medewerkers in 2021 trainingen gekregen. Dit komt de digitale samenwerking ten goede. Daarnaast werd geïnvesteerd in de persoonlijke ontwikkeling van medewerkers.

Ondernemingsraad

De directie en de Ondernemingsraad voerden in 2021 regelmatig overleg. Het jaar 2021 stond voor de Ondernemingsraad voor een belangrijk deel in het teken van de invoering van de integrale CAO van het Havenbedrijf Rotterdam en van adviesaanvragen die zagen op door de onderneming voorgenomen deelnemingen. Daarnaast dacht en adviseerde de Ondernemingsraad mee over de keuzes en verbeteringslagen die de directie wil gaan maken.

Door covid 19 vergaderde de Ondernemingsraad in 2021 niet met de Raad van Commissarissen. Er was wel overleg met de voorzitter van de Raad van Commissarissen, onder andere over diens opvolging en over de herbenoeming van de commissaris waarvoor de Ondernemingsraad een aanbeveling kan doen.

Voor de medewerkers is er een wekelijks inloopspreekuur waar de medewerkers op een laagdrempelige manier met de Ondernemingsraad in contact kunnen komen.

5. Financiën

Rendement en risico

Om de gestelde doelen te halen is een solide en bestendige financiële huishouding voor Groningen Seaports van groot belang. Het streven van Groningen Seaports is gericht op een marktconform financieel rendement. Bij het maken van business cases wordt tevens kritisch gekeken naar de maatschappelijke doelstelling van het betreffende bedrijf. Groningen Seaports legt zowel voor-, als achteraf verantwoording af over hoe positieve en negatieve afwijkingen op het beoogde financieel rendement, samenhangen met de beoogde maatschappelijke doelstellingen zoals werkgelegenheid en duurzaamheid.

Aandeelhoudersstrategie

De infrastructurele projecten van Groningen Seaports zijn binnen de afgesproken financiële rendementseisen afgesloten. In de aandeelhoudersstrategie wordt werkgelegenheid expliciet benoemd als publieke doelstelling. Hiermee wordt nadrukkelijk invulling gegeven aan de missie van Groningen Seaports: 'Groningen Seaports bestaat om op verantwoorde en duurzame wijze de economische activiteiten - en dus de werkgelegenheid - in de direct onder haar beheer dan wel regie vallende havens, bedrijventerreinen en andere logistieke knooppunten te stimuleren.'

Groningen Seaports wil evenwicht brengen tussen de publieke doelstelling en een marktconform, financieel rendement. De aandeelhouder van Groningen Seaports is bereid in dat kader het deel van het marktconforme rendement, dat in een private omgeving als dividend zou worden uitgekeerd, (ongeveer de helft) in te zetten als afslag op het financieel rendement, om daarmee business cases te realiseren ten behoeve van het publieke belang. Daarbij moet dan wel steeds, zowel voor- als achteraf, een heldere verantwoording gegeven worden over de bijdrage aan de aandeelhoudersdoelstellingen. Hierdoor is er meer aandacht voor maatschappelijk rendement en is er meer ruimte voor investeringen in duurzaamheid en werkgelegenheid.

Risicomanagement

'Risicomanagement is een continu proces, waarbij wordt geïdentificeerd wat mis kan gaan (risico) en wat bijdraagt aan het realiseren van de doelen (kansen). Het doel is beheersing van de risico's, zodat doelen binnen acceptabele grenzen (aanvaardbare risico's) en met meer zekerheid worden gerealiseerd.'

Het beleid dat Groningen Seaports voert ten aanzien van risicomanagement en de aanpak hiervan, is neergelegd in een beleidsdocument.

Beheersing

Voor beheersing van risico's hanteert Groningen Seaports het zogenaamde 'three lines of defence model'. De eerste lijn bestaat uit directie, managementteam en het lijnmanagement. Zij zijn verantwoordelijk voor het onderkennen, beheersen en eventueel bewust accepteren van risico's.

De tweede lijn bestaat uit de afdelingen control, risicomanagement en juridische zaken. Zij treden op als sparringpartner voor de eerste lijn en ondersteunen bij de dagelijkse beheersing van risico's. De derde lijn wordt gevormd door de Interne Audit Functie. Vanuit een objectieve en onafhankelijke positie toetst deze de beheersingsconstructie die door de eerste en tweede lijn is gevormd.

De Interne Audit Functie is daarmee niet verantwoordelijk voor risicomanagement, maar vormt een oordeel over de kwaliteit en effectiviteit ervan. De Interne Audit Functie voert onderzoeken uit naar governance, risicomanagement en interne beheersing van processen en is verantwoordelijk voor de voortgangsrapportage van het actieplan (uitkomsten van het onderzoek) en de toetsing van verbeteracties die door het management zijn geïmplementeerd.

In 2021 is het risicoprofiel van Groningen Seaports NV geactualiseerd, de restrisico's (na getroffen beheersmaatregelen) zijn in beeld gebracht en er is bepaald hoe deze zich verhouden tot de risicobereidheid van het management. Bij de bepaling van de impact is een relatie gelegd met de doelenboom uit het meeste recente Bedrijfsplan van Groningen Seaports. Voor de actualisatie van de benodigde weerstandscapaciteit 2021 is een relatie gelegd met de financiële impact. Daarmee is er inzicht verworven in de belemmeringen die kunnen optreden in het streven naar de bedrijfsdoelstellingen en waarmee structureel rekening wordt gehouden in de bedrijfsvoering.

Tabel 3: Risicoprofiel – voornaamste risico's

Risico's	Beheersmaatregelen	Huidig ervaren risico ☐	Beoogd ervaren risico ☐
<i>(per categorie)</i>			
<i>Corporate</i>			
Politiek <i>(Wet- en regelgeving die voor GSP nadelig kan uitpakken zoals PFAS, PAS)</i>	Lobbyactiviteiten bij de relevante stakeholders Public affairs, public relations en politieke netwerken inzetten		
Reputatie en imago <i>Vertrouwen verliezen</i>	Lobbyactiviteiten bij de juiste stakeholders; Proactieve externe communicatiebeleid; Protocol voor sociale media; Goede interne communicatie;		
Aandeelhouder <i>(Tegenstrijdige belangen, prioriteiten)</i>	Aandeelhoudersstrategie, de havenvisie 2030 en 5-jaren bedrijfsplan Frequent overleg en afstemming met de aandeelhouder		
<i>Strategisch</i>			
CO2 <i>(Niet voldoen aan CO2 doelstellingen (energie sector))</i>	Deelnemen aan de industrietafel Ondersteunen van initiatieven m.b.t. energietransitie Actief meedenken met overheid en bedrijfsleven Focus op realiseren strategie Regie houden middels voorzitterschap klimaat Tafel		
Business Analytics <i>(Gegevens omzetten in informatie, dat moet leiden tot kennis en aanzetten tot actie)</i>	Jaarlijkse update strategie incl. doelenboom Monitoring van voortgang en periodiek sturen op behalen van strategische doelen Regelmatige marktanalyse Deelname in diverse netwerken Lidmaatschap van brancheorganisaties		
<i>Operationeel</i>			
Milieu / bodem <i>(Vervuilde grond, bodemsanering)</i>	Bodembeleid T0-meting en monitoring Milieuverzekering Monitoren vergunning en inspecties Bankgaranties voor negatieve waarden Holding garanties		
Voorraad <i>(Beschikbaarheid van gronden)</i>	Aankoopbeleid Reguliere afstemming met aandeelhouder en regionale politiek Samenwerken aan bestemmingsplannen ontwikkelen Strategische gebiedsontwikkeling		
Contract management verkoop <i>(Geen inzicht in rechten, volledigheid opbrengsten)</i>	Contractenregister Contractenbeheer m.b.v. assetmanagementsysteem Haveninformatieinformatiesysteem basis voor facturatie scheepvaart Analyse van de realisatie opbrengsten t.o.v. begroot in kwartaalrapporten		
Catastrofe <i>(Zware aardbeving of extreme weersomstandigheden)</i>	Aardebevingbestendig ontwerpen en bouwen Monitoren eigen assets, assetmanagement Deelnemen aan diverse lopende trajecten o.a. m.b.t. aardbevingen en dijkverhoging Aansprakelijkheid van de staat is wettelijk geregeld (aardbevingsschade)		
<i>Financieel</i>			
Rente	Treasurybeleid Rente derivaat Relatiemanagement banken		

Risicoreserve

Waar de mogelijkheden tot beheersing van risico's gering zijn, zal er bij een incident sprake zijn van directe impact op het eigen vermogen. Om ervoor te zorgen dat de bedrijfsvoering van Groningen Seaports niet in gevaar komt, is hiervoor een risicoreserve gevormd.

Tweejaarlijks wordt de berekening van de weerstandscapaciteit geactualiseerd, de laatste actualisatie is ultimo 2021 uitgevoerd. Groningen Seaports hanteert een grote mate van financiële zekerheid, namelijk het hoogste niveau van 99,5%. Berekening van de scenario's heeft bij dit niveau geresulteerd in een benodigde buffer van € 23 miljoen. Het eigen vermogen per balansdatum is hiervoor ruim toereikend.

Monitoring

Met het geheel aan werkzaamheden dat Groningen Seaports uitvoert in het kader van risicobeheersing, is het van belang de overkoepelende rol verder uit te werken. Zoals in de voorgaande paragraaf 'Beheersing' werd beschreven, is risicomanagement bedrijfsbreed verankerd, waarmee het principe van het 'three lines of defence' model gestalte heeft gekregen. Voor de geactualiseerde risico's zijn voor zover mogelijk beheersmaatregelen getroffen. Monitoring en actualisatie van de risico's en de beheersmaatregelen vinden continu plaats.

Risicocategorieën

De directie van Groningen Seaports heeft een risicobereidheidsmatrix vastgesteld die als kader dient bij de risicoprioritering. Door zijn maatschappelijke functie en langetermijnperspectief, is Groningen Seaports over het algemeen een risicomijdend bedrijf. Een groot deel van de risico's heeft een externe oorzaak die Groningen Seaports in beperkte mate of alleen met onevenredig hoge kosten kan beheersen. Voor deze risico's accepteert Groningen Seaports een licht hogere risicobereidheid. Zoals in bovenstaande benoemd, zijn er verschillende risicocategorieën gedefinieerd binnen Groningen Seaports die met verschillende maatregelen worden beheerst:

Corporate risico's

Risico's die de continuïteit van de organisatie kunnen beïnvloeden, worden structureel beheerst door het managen van verwachtingen op basis van de aandeelhoudersstrategie, de Havenvisie 2030 en het bedrijfsplan, frequent overleg en afstemming met de aandeelhouder en overleg en afstemming met stakeholders.

Strategische risico's

Hieronder vallen risico's en onzekerheden die een belemmering vormen om onze (lange termijn) doelstellingen te realiseren. De strategische risico's worden beheerst door in de doelenboom de visie en missie van Groningen Seaports te operationaliseren, proactief deel te nemen aan de industrietafel, aan de slag te gaan met energietransitie en te praten met overheid en bedrijfsleven om de CO2 doelstellingen te halen.

Operationele risico's

Hieronder vallen risico's en onzekerheden die de effectiviteit en efficiëntie van operationele activiteiten en vooral de kortetermijndoelstellingen van Groningen Seaports beïnvloeden. Operationele risico's worden door de organisatie met grote regelmaat geëvalueerd.

De komst van nieuwe schepen, zoals bijvoorbeeld kraanschepen, zijn hiervan een voorbeeld waarbij Groningen Seaports haar risicobereidheid opnieuw moet vaststellen. Op ICT-gebied wordt hard- en software toekomstbestendig gemaakt. Tevens wordt de digitale veiligheid gewaarborgd. Projecten worden beheerst door richtlijnen die zijn vastgelegd in Groningen Seaports-Kompas. Dit is een bedrijfsbrede toegepaste methodiek voor projectmanagement. Daarnaast past Groningen Seaports assetmanagement toe om uitval en (onderhouds-)kosten van assets beter te beheersen.

Financiële risico's

Dit betreft risico's en onzekerheden over de financiële positie en de mogelijkheden om financiering aan te trekken. Het beleid ter afdekking van financiële risico's is vastgelegd in het Treasurystatuut en kent een aantal doelstellingen. Treasury is het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Doel van het beleid is verder het verkrijgen en handhaven van toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities en bescherming van de organisatie tegen ongewenste financiële risico's. Het beleid wordt ondersteund door het realiseren van adequate informatiestromen. De belangrijkste en meest relevante risico's voor Groningen Seaports worden hieronder beschreven.

Renterisico

In 2016 is de herfinanciering van Groningen Seaports gerealiseerd. Een groot gedeelte van de kasgeldleningen is daarbij omgezet in langlopende leningen. Hiermee is de continuïteit van de financiering gegarandeerd. Voor afdekking van het renterisico is een derivaat afgesloten, het renterisico is per ultimo 2021 voor ongeveer 85% van het vreemd vermogen afgedekt.

Liquiditeitsrisico

Voor beheersing van het liquiditeitsrisico worden periodiek liquiditeitsbegrotingen opgesteld die zo nodig door tussentijdse monitoring kunnen worden bijgestuurd. De liquiditeitsbegrotingen houden rekening met de beperkte beschikbaarheid van liquide middelen en de margin call met betrekking tot het afgesloten derivaat. Voor een toelichting op de liquiditeitsrisico's van de renteswap wordt verwezen naar de toelichting op de renteswap (zie deel II).

Kredietrisico

Groningen Seaports handelt met kredietwaardige partijen en heeft procedures opgesteld om de kredietwaardigheid van deze partijen te controleren. Tevens zijn er richtlijnen opgesteld om de omvang van het kredietrisico bij elke financiële instelling en debiteur te beperken. Bovendien bewaakt Groningen Seaports voortdurend haar vorderingen en hanteert de vennootschap een strikte aanmaningsprocedure. Door de bovenstaande maatregelen is het kredietrisico voor Groningen Seaports beheersbaar. Binnen de vennootschap zijn geen belangrijke concentraties van kredietrisico.

Impairment

Groningen Seaports beoordeelt per balansdatum of een materieel actief of groep van materiele vaste activa een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Op grond van informatie uit externe en interne bronnen zijn er geen aanwijzingen, noch is het waarschijnlijk dat er sprake is van een bijzondere waardevermindering. Een impairment-toets heeft derhalve niet plaatsgevonden.

Financieel

Het resultaat voor belastingen in 2021 bedraagt € 7,6 miljoen (2020: € 13,8 miljoen). Ten opzichte van de gerealiseerde bedrijfsopbrengsten 2020 is sprake van een daling van de opbrengsten van circa € 39 miljoen. Het belangrijkste effect is de daling uit hoofde van de grondverkoop (circa € 37 miljoen lager).

Ten opzichte van de gerealiseerde bedrijfslasten 2020 is sprake van een daling van de lasten van circa € 31 miljoen. Dit wordt voornamelijk verklaard door lagere transactie gerelateerde kosten van € 32 miljoen als gevolg van minder afboeken van verkochte gronden naar de kosten.

De grootste infrastructurele investeringen in 2021 betroffen de investeringen in het bedrijventerrein Heveskes en het groot onderhoud aan wegen in het beheersgebied. Verder is geïnvesteerd in aankoop en ontwikkeling van een gebouw ten behoeve van het Chemport Innovation Center. De investeringsomvang kwam in 2021 met € 8,9 miljoen hoger uit dan in 2020 (€ 5,1 miljoen).

In 2021 is een positieve operationele kasstroom gerealiseerd van € 28,2 miljoen (2020: € 44,7 miljoen positief). De operationele kasstroom in 2021 ligt ruim lager dan in 2020, doordat in dat jaar de kasstroom vanuit grondverkoop ruim hoger lag. De investeringskasstroom is als gevolg van investeringen in infrastructuur en deelnemingen op € 18,1 miljoen uitgekomen. Per saldo resteert een positieve kasstroom waarvan € 5 miljoen is gebruikt voor het aflossen van leningen. Deze € 5 miljoen is een saldo van € 22,5 miljoen leningen aantrekken en € 17,5 miljoen leningen aflossen.

De current ratio bedraagt 0,93 (2020: 0,88). Deze liquiditeitsratio is gestegen omdat in 2021 kortlopende schulden zijn afgelost, voornamelijk mogelijk gemaakt door grondverkoop. Gelet op de mogelijkheid tot geborgde kasgeldfinanciering is de liquiditeit toereikend. De solvabiliteitsratio is per ultimo 2021 47,2% (2020: 46,5%). De hogere solvabiliteitsratio is het gevolg van positieve resultaat over 2021 en een afname van de (kortlopende) schulden.

De DSCR ultimo 2021 komt uit op 2,49 en voldoet daarmee aan de voorwaarde van een minimale DSCR van 1,1 zoals gesteld in de financieringsovereenkomst tussen Groningen Seaports en de BNG Bank.

Financieel meerjarenplan 2022–2026

De cijfers over de resultaten en kasstromen zijn ontleend aan het Bedrijfsplan 2022–2026. In het financieel meerjarenplan is te lezen dat er na een negatief resultaat in 2022 voor de jaren 2023 tot en met 2026 positieve resultaten worden verwacht.

Bedragen x €1.000

Tabel 4: Financieel meerjarenplan 2022-2026

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Resultaat na belastingen	-3.023	2.067	5.681	3.595	4.365
Afschrijvingen	9.842	10.267	10.887	13.064	13.450
Mutatie vlottende activa	399	552	555	559	563
Mutatie reserves & voorzieningen	203	393	200	200	200
Bouwrente	-123	-310	-527	-190	-125
Operationele kasstroom	7.298	12.969	16.795	17.228	18.453
Investeringskasstroom	-48.832	-72.859	-39.699	-11.169	-655
Financieringskasstroom	41.534	59.889	22.902	-6.057	-17.798

Uitgangspunt van het Bedrijfsplan 2022-2026 is het voldoen aan de toenemende vraag naar beschikbare terreinen in het beheersgebied van Groningen Seaports. Om deze toegenomen vraag om te zetten in daadwerkelijke vestiging van nieuwe bedrijven en het daarmee realiseren van economische groei, moeten de terreinen in het beheersgebied worden ontwikkeld. In het bedrijfsplan

zijn hiertoe benodigde investeringen opgenomen. In Delfzijl betreft dat de ontwikkeling van het terrein Heveskes (reeds in 2020 in gang gezet) en de terreinen aan de zuidkant van het Oosterhornkanaal. Voor de Eemshaven worden de resterende terreinen van Energypark en de terreinen nabij de Emmapolder (ten zuiden van Vopak) ontwikkeld. Er wordt door Groningen Seaports voornamelijk ingezet op het in erfpacht uitgeven van terreinen.

Verslag van de Raad van Commissarissen

Inleiding

De raad van commissarissen (hierna: RvC of raad) houdt toezicht op het beleid van het bestuur en de algemene gang van zaken in Groningen Seaports N.V. (hierna: 'de vennootschap') en de met haar verbonden onderneming. Hierbij richt de raad zich tevens op de effectiviteit van de interne risicobeheersings- en controlesystemen van de vennootschap en de integriteit en kwaliteit van de financiële verslaggeving. Voorts houdt de raad toezicht op de wijze waarop de directie de strategie uitvoert, vervult hij de rol van werkgever van de directie en geeft hij gevraagd en ongevraagd advies. Gedurende het verslagjaar heeft de raad zijn taken uitgevoerd in overeenstemming met de toepasselijke wet- en regelgeving en de statuten van de vennootschap.

Samenstelling, onafhankelijkheid

De raad van commissarissen van de vennootschap bestaat uit vijf leden. Alle leden van de raad zijn onafhankelijk in de zin van de Corporate Governance Code en het reglement van de raad van commissarissen. De samenstelling van de raad van commissarissen en de auditcommissie staat op pagina 38 en 39. De raad wordt ondersteund door de secretaris van de vennootschap.

Op 14 oktober 2021 is de voorzitter van de raad, dhr. Bert Bruggeman, na afloop van zijn tweede termijn afgetreden. De raad dankt dhr. Bruggeman voor zijn jarenlange inzet en betrokkenheid bij de raad en bij de (door)ontwikkeling van de vennootschap, alsmede voor zijn voorzitterschap en bijdrage aan de vergaderingen. Ter invulling van de ontstane vacature is, eveneens per 14 oktober 2021, dhr. Frans Keurentjes benoemd als commissaris voor een eerste termijn van vier jaar. Dhr. Keurentjes is vervolgens tevens als voorzitter van de raad gekozen.

Er hebben in 2021 vier herbenoemingen plaatsgevonden:

- Mw. Dertje Meijer en dhr. Joop Atsma zijn in maart 2021 beide voor een tweede termijn benoemd.
- Mw. J. Schiphorst werd in december 2021 voor een tweede termijn benoemd.
- Teneinde de continuïteit binnen de raad te waarborgen, is dhr. H. Roose in oktober 2021 voor een derde termijn van maximaal twee jaar benoemd.

Het rooster van benoeming en aftreden staat op pagina 37.

Er wordt gestreefd naar een evenwichtige samenstelling van de raad van commissarissen op basis van verschillende ervaringen, achtergronden, deskundigheid en onafhankelijkheid. Gelet op de verschillende profielen van de leden wordt hier aan voldaan.

Tevens wordt gestreefd naar een gelijke verdeling van mannen en vrouwen in de raad. Met twee vrouwelijke leden wordt ook hier aan voldaan.

Vergaderingen van de raad van commissarissen

De raad van commissarissen heeft in het verslagjaar negen keer vergaderd. Een overzicht van de aanwezigheid van de verschillende leden van de raad bij de vergaderingen staat op pagina 37.

Ook buiten de reguliere vergaderingen was er onderling contact tussen commissarissen, als ook met de directie van de vennootschap en leden van het managementteam.

Naast deze vergaderingen heeft er vier keer een informeel overleg plaatsgevonden tussen leden van de raad en de directie waar ook de leden van het Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports op uitnodiging bij aanwezig waren. In verband met COVID-19 waren dit hybride overleggen.

De raad is steeds in de volle breedte geïnformeerd over zaken die de raad en de onderneming raken.

In de periode mei tot en met december is de raad met grote regelmaat op de hoogte gehouden van en betrokken bij de gang van zaken in de onderneming naar aanleiding van de media-aandacht die een uitzending van het programma Nieuwsuur voor de vennootschap genereerde en het onderzoek dat de aandeelhouder naar aanleiding hiervan instelde. Hetzelfde geldt voor het onderzoek naar mogelijke verbeterpunten in de governance structuur waar de aandeelhouder in 2021 opdracht voor heeft gegeven. Deze overleggen vonden zowel digitaal als fysiek, als hybride plaats. Directie en raad bleken hierin ook in 2021 weer flexibel te zijn.

Werkbezoek

In mei heeft de raad een rondleiding gehad van de directie door het beheersgebied van de onderneming, waarbij de raad van zowel de directie als een aantal businessmanagers een toelichting heeft gekregen op lopende projecten en (aanstaande) ontwikkelingen in het gebied.

In september hebben de raad en de directie een werkbezoek gebracht aan Port of Amsterdam (hierna: PoA), waarbij met de raad van commissarissen en directie van PoA is gesproken over governance en strategie.

Hoofdpunten van aandacht

Businesscase Oosterhorn-Zuid:

In 2021 heeft de directie besloten fors te gaan investeren in de integrale ontwikkeling en het uitgeefbaar maken van het gebied Oosterhorn-Zuid om zodoende in te spelen op schaarste in de markt met betrekking tot terreinen.

Governance structuur:

Een onderwerp dat in 2021 veel aandacht heeft gekregen is de governance structuur van de vennootschap en haar aandeelhouder en daarmee samenhangend de wijze van financiering van de onderneming, nu en naar de toekomst. In juni 2021 heeft de aandeelhouder een consultancy bureau opdracht gegeven tot het doen van onderzoek naar de meest passende governance structuur. Dit onderzoek is recent afgerond.

Onderzoek:

Naar aanleiding van een uitzending van het tv-programma Nieuwsuur heeft de aandeelhouder opdracht gegeven een onderzoek in te stellen naar de aantijgingen die in de betreffende uitzending werden gedaan. Zowel de directie als de raad hebben hier steeds hun volledige medewerking aan verleend, waarbij transparantie voorop stond. Van dit onderzoek zijn recent de resultaten gepresenteerd.

Deelnemingen:

Groningen Seaports heeft in 2021 een aandelenbelang verworven van 20% in zowel het windpark Mauve, als het windpark Mondriaan. Niet alleen dragen deze duurzame deelnemingen bij aan de financiële gezondheid van de onderneming, ook levert Groningen Seaports op deze manier een bijdrage aan de energietransitie.

Besluiten

De RvC heeft in 2021 13 directiebesluiten goedgekeurd die betrekking hebben op grondtransacties. Daarnaast heeft de RvC drie directiebesluiten tot het aangaan van een deelneming in een zonne- of windpark goedgekeurd en één besluit tot het aangaan van een duurzame samenwerking.

Voorts heeft de raad zeven overige directiebesluiten goedgekeurd, welke betrekking hadden op investeringen en een statutenwijziging. Acht van deze directiebesluiten zijn op grond van de wet en/of statuten tevens ter goedkeuring aan de aandeelhouder aangeboden.

Strategische onderwerpen en projecten

In het kader van strategievorming is gesproken over de vertaling van de strategie naar de verdere ontwikkeling van de organisatie om zodoende vervolgens een aantal strategische onderwerpen verder uit te werken. Onderwerpen die aan de orde zijn geweest:

- Groningen Seaports is een organisatie in ontwikkeling. De energietransitie, de groei van het aantal bedrijven dat zich in het beheersgebied van Groningen Seaports wil vestigen, maar ook de complexiteit van deze bedrijven vragen een hoge mate van deskundigheid en professionaliteit van de medewerkers. Eén van de uitdagingen in dat kader is krapte op de arbeidsmarkt. Om klaar te zijn voor de toekomst, heeft de raad verschillende keren met de directie gesproken over de inrichting c.q. structuur van de interne organisatie en de daarmee gepaard gaande verandering van de organisatiestructuur. Dit brengt de noodzaak mee tot het nemen van verschillende maatregelen die uitvoerig zijn besproken en door de raad zijn goedgekeurd. Uitvoering en implementatie hiervan zal plaatsvinden in 2022.
- De veranderende rol en positie van Groningen Seaports.
- Risicobeoordeling- en beheersing in brede zin, waarbij aan de hand van een risicomatrix is gesproken over de gedefinieerde risico's. Met name het onderscheid tussen strategisch, tactisch en operationeel aan de orde is geweest en in welke mate de mitigerende maatregelen het netto-effect op het risico beheersbaar maken.

Financiële rapportage

De directie heeft elk kwartaal een kwartaalrapportage met de actuele financiële resultaten aan de raad verstrekt, e.e.a. afgezet tegen het budget voor 2021, de jaarverwachting 2021 en de resultaten van 2020. Overige onderwerpen die in de vergaderingen aan de orde kwamen zijn o.a. de acties die worden genomen bij tegenvallende resultaten en de aandacht voor risicomanagement.

Werkzaamheden

Naast de reeds genoemde hoofdpunten van aandacht, heeft de raad zich in zijn vergaderingen beziggehouden met de volgende onderwerpen:

- Goedkeuring van het jaarverslag 2020;
- Goedkeuring van de begroting voor 2022 en het Bedrijfsplan 2022-2026;
- Beoordeling/functioneren van de externe accountant (beoordeling/functioneren);
- Besluitvorming t.a.v. een voorgenomen deelneming;
- Goedkeuring van het geactualiseerde treasurystatuut;
- Risicobeoordeling/-beheersing;
- Goedkeuring van investeringen;
- Een tweetal dossiers van gefailleerde klanten waarbij sprake is van vervuilde grond
- Goedkeuring van verschillende grondtransacties
-

Auditcommissie

De raad van commissarissen heeft een auditcommissie ingesteld die de raad over specifieke taken adviseert en besluitvorming door de raad voorbereidt. De auditcommissie ziet toe op interne risicobeheersings- en controlesystemen, de financiële informatieverschaffing door de directie en op de rol van de interne auditfunctie. Ook let de auditcommissie erop dat de aanbevelingen van de accountant worden opgevolgd en ziet zij toe op de toepassingen van ICT.

De auditcommissie heeft in 2021 vier keer vergaderd. Bij deze vergaderingen is de CFO van Groningen Seaports steeds aanwezig geweest. Bij enkele vergaderingen was ook de CEO aanwezig. Ook buiten de vergaderingen was er contact tussen de leden van de auditcommissie onderling en met de CFO.

De auditcommissie heeft de volgende onderwerpen besproken en hierover geadviseerd aan de RvC:

- jaarverslag en de jaarrekening (in aanwezigheid van de accountant);
- kwartaalrapportages;
- auditplan;
- voorgenomen transacties;
- voorgenomen investeringen;
- voorgenomen deelnemingen;
- begroting en bedrijfsplan
- beoordeling functioneren externe accountant;
- aanbesteding externe accountant i.v.m. de aflopende overeenkomst met de bestaande externe accountant;
- actualisatie van het treasurystatuut;
- risicomanagementbeleid.

Voorts is er met de auditcommissie gesproken over de wijze van financiering van de onderneming om voldoende robuust en toekomstbestendig te zijn en voldoende wendbaar om in te spelen op kansen die zich voordoen. Ook is de auditcommissie geïnformeerd over de werkzaamheden van de interne auditor. De auditcommissie constateerde dat de effectiviteit van de interne controle assessments de afgelopen jaren voortschrijdend is toegenomen.

In het kader van het jaarverslag en de jaarrekening heeft de auditcommissie overleg gehad met de externe accountant.

Jaarrekening 2021

De jaarrekening is opgesteld door de directie en gecontroleerd door Ernst & Young Accountants (hierna: EY). De auditcommissie van de RvC heeft de jaarrekening uitvoerig besproken met de CFO van Groningen Seaports en EY. Vervolgens heeft de RvC de jaarrekening met de directie besproken en heeft EY de jaarrekening van een goedkeurende controleverklaring voorzien.

Op 14 oktober 2022 wordt de jaarrekening ter vaststelling aan de algemene vergadering van aandeelhouders voorgelegd. Dit is later dan in voorgaande jaren, doordat EY de vennootschap heeft laten weten ten gevolge van ondercapaciteit niet in staat te zijn de controle - zoals te doen gebruikelijk - in het voorjaar te doen, maar hier (pas) eind mei 2022 mee te kunnen starten. In verband hiermee heeft de aandeelhouder besloten de termijn voor het opmaken van de jaarrekening 2021 met een periode van vijf maanden te verlengen.

De RvC stelt de algemene vergadering voor de jaarrekening van Groningen Seaports over 2021 vast te stellen en de directie van Groningen Seaports kwijting en decharge te verlenen voor het door hen in 2021 gevoerde beleid, alsmede kwijting en decharge te verlenen aan de commissarissen voor het door hen in 2021 uitgeoefende toezicht.

Werkgeversrol van de raad

In het kader van de werkgeversrol van de raad kwam in het jaargesprek het functioneren van de directie aan de orde. Het jaargesprek werd gevoerd door twee commissarissen met zowel de afzonderlijke directieleden, als met de beide directeuren gezamenlijk.

Beloningsbeleid

De bezoldiging van de directie en de raad valt binnen de normen van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De bezoldiging wordt jaarlijks geïndexeerd. Hoewel niet wettelijk voorgeschreven, volgt Groningen Seaports de WNT.

Zelfevaluatie

De RvC evalueert regelmatig haar functioneren als geheel, alsmede dat van de individuele leden. Ook evalueert de RvC de wijze waarop de voltallige raad en de auditcommissie toezicht houden. Dit komt ook terug bij de tussentijdse contacten en mondelinge evaluaties tussen de leden buiten de formele vergaderingen, passend bij het streven van de RvC naar voortdurende verbetering.

Ondernemingsraad

In 2021 heeft er overleg plaatsgevonden tussen de voorzitters van beide raden. Daarbij is onder meer gesproken over de algemene gang van zaken van Groningen Seaports en de organisatieontwikkeling.

Aandeelhouder en algemene vergadering

In de algemene vergadering van 30 april 2021 heeft de aandeelhouder de jaarrekening over 2020 vastgesteld en is over dat boekjaar decharge verleend aan directie en RvC. Verder is de RvC op uitnodiging aanwezig geweest bij, en heeft deelgenomen aan de vergaderingen van het Algemeen Bestuur (AB) van de Gemeenschappelijke Regeling Groningen Seaports waar wordt besloten over de wijze waarop de Gemeenschappelijke Regeling het stemrecht als aandeelhouder van de vennootschap uitoefent.

Slotwoord

Groningen Seaports is volop in beweging. Van ontwikkelingen op het gebied van energietransitie, gebiedsontwikkeling, vestigings- en industriebeleid en groene chemie tot aan uitdagingen rondom toenemende schaarste van gronden, het stikstofbeleid en een energiecrisis die o.a. wordt veroorzaakt door de oorlog in Oekraïne. Dit alles tegen een achtergrond van het einde van de COVID-19 pandemie, kostenstijgingen en krapte op de arbeidsmarkt.

Deze ontwikkelingen dagen Groningen Seaports uit om verder door te groeien naar een organisatie die op professionele wijze haar missie realiseert, zoals dit door haar stakeholders verwacht wordt.

De RvC bedankt de medewerkers en directie van de vennootschap voor het vele werk dat in 2021 werd verricht. De vele aanvragen van (potentiële) nieuwe klanten, de aanhoudende pandemie en de beide onderzoeken waar de aandeelhouder opdracht voor gaf, hebben veel gevraagd van de interne organisatie. De wijze waarop de organisatie hiermee om is gegaan, getuigt van een grote mate van betrokkenheid en flexibiliteit van haar medewerkers.

Frans Keurentjes

Voorzitter Raad van Commissarissen Groningen Seaports

Hoofd- en nevenfuncties leden Raad van Commissarissen 2021

Dhr. L.C. (Bert) Bruggeman (voorzitter Raad van Commissarissen tot 14 oktober 2021)

(1950, Nederlandse nationaliteit, man)

Hoofdfunctie

- Toezichthouder en adviseur

Nevenactiviteiten

- Voorzitter Raad van Toezicht Noordwest Ziekenhuisgroep Alkmaar/Den Helder (tot 1 december 2021)
- Lid Raad van Commissarissen Brightlands Maastricht Health Campus B.V.

Dhr. F.A.M. Keurentjes (voorzitter Raad van Commissarissen per 14 oktober 2021)

(1957, Nederlandse nationaliteit, man)

Hoofdfunctie

- Ondernemer en bestuurder

Nevenactiviteiten

- Toezichthouder Fascinating (Institute for Sustainable Process Technology)
- Agrarisch ondernemer, Melkveehouderij en akkerbouw De Tatelaar Agro B.V., Hornhuizen
- Beëdigd Agrarisch Taxateur, Grondkamer Noord, Assen

Dhr. H. (Herman) Roose (voorzitter auditcommissie)

(1965, Nederlandse nationaliteit, man)

Hoofdfunctie

- CEO/aandeelhouder Steel Tower Europe Group B.V.
- Algemeen directeur/aandeelhouder THR Marine B.V.

Nevenactiviteiten

- Bestuurslid Stichting Drenthe Kunst Cultuur & Natuur
- Bestuurslid Stichting Noordelijk Cultuur Fonds

Dhr. J. (Joop) Atsma

(1956, Nederlandse nationaliteit, man)

Hoofdfunctie

- Voorzitter Stichting Brancheorganisatie Kalversector (SBK)
- Voorzitter VOTOB

Nevenactiviteiten

- Lid Eerste Kamer der Staten-Generaal
- Voorzitter Stichting TVM Foundation
- Voorzitter Stichting Fraude Aanpak Detailhandel
- Lid Raad van Advies Arriva
- Lid Algemeen Bestuur VNO-NCW

Mw. D. (Dertje) Meijer

(1965, Nederlandse nationaliteit, vrouw)

Hoofdfunctie

- Directeur Coöperatie Food Center Amsterdam

Nevenactiviteiten

- Associate partner Boer&Croon
- Voorzitter Raad van Advies NIWO (nationaal en internationaal wegtransport organisatie)
- Commissaris Ontwikkeling Maatschappij Airport Lelystad Almere (OMALA) N.V.
- Commissaris Teijin Aramid B.V.

Mw. J. (Jantje) Schiphorst (lid auditcommissie)

(1965, Nederlandse nationaliteit, vrouw)

Hoofdfunctie

- Bestuurder Stichting Economic Board Groningen

Nevenactiviteiten

- Bestuurder a.i. Noord Nederlands Orkest
- Bestuurslid VNO-NCW en MKB-Groningen.

Aanwezigheid bij vergaderingen

Leden raad van Commissarissen	Vergaderingen raad van commissarissen (9)	Vergaderingen auditcommissie (4)
L.C. Bruggeman (tot 14/10/2021)	4/9	
F.A.M. Keurentjes (per 14/10/2021)	5/9	
H. Roose	9/9	4/4
J. Atsma	9/9	
D. Meijer	9/9	
J. Schiphorst	9/9	4/4

Rooster van benoeming en aftreden

Naam	Kwaliteit	Start 1 ^{ste} termijn	1 ^{ste} herbenoeming	2 ^e herbenoeming	Tot
L.C. Bruggeman (voorzitter)	Algemeen lid	3 oktober 2013	3 oktober 2017		2021
F.A.M. Keurentjes (voorzitter)	Algemeen lid	14 oktober 2021			2025
H. Roose	Op aanbeveling OR	3 oktober 2013	3 oktober 2017	3 oktober 2021	2023
D. Meijer	Op voordracht gemeente Eemsdelta	7 maart 2017	30 april 2021		2025
J. J. Atsma	Op voordracht provincie Groningen	7 maart 2017	30 april 2021		2025
J. Schiphorst	Op voordracht gemeente Het Hogeland	21 december 2017	21 december 2021		2025

Commissarissen kunnen worden benoemd voor maximaal twee termijnen van vier jaar, gevolgd door een derde termijn van maximaal twee jaar (4+4+2).

Deel II: JAARREKENING

A. Balans

Voor winstbestemming		Bedragen x € 1.000	
	Ref.	31-12-2021	31-12-2020
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	408.262	417.141
Financiële vaste activa	2	60.555	48.987
Totaal Vaste activa		468.817	466.128
Vlottende activa			
Vorderingen	3	87.682	90.970
Liquide middelen	4	9.303	4.332
Totaal Vlottende activa		96.985	95.302
TOTAAL ACTIVA		565.802	561.430
PASSIVA			
Eigen Vermogen			
Geplaatst aandelenkapitaal	5	198.058	198.058
Overige reserves	5	62.818	30.264
Resultaat verslagjaar	5	6.058	32.553
Totaal Eigen Vermogen		266.934	260.875
Vorzieningen	6	13.918	10.667
Langlopende schulden	7	180.356	181.806
Kortlopende schulden	8	104.593	108.082
TOTAAL PASSIVA		565.802	561.430

B. Winst-en-verliesrekening

Bedragen x € 1.000

	Ref.	2021	2020
Bedrijfsopbrengsten			
Netto omzet	9	51.568	90.212
Overige opbrengsten	10	2.580	3.062
Totaal Bedrijfsopbrengsten		54.148	93.274
Bedrijfslasten			
Salarissen	11	7.054	6.642
Sociale lasten	11	1.874	1.746
Afschrijvingen	12	9.763	9.386
Overige kosten	13	22.558	54.694
Totaal Bedrijfslasten		41.249	72.468
OPERATIONEEL RESULTAAT		12.899	20.806
Resultaat Deelnemingen	14	937	371
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	15	1.258	259
Financiële lasten	15	-7.532	-7.623
Totaal Financiële baten en lasten		-6.274	-7.364
RESULTAAT VOOR BELASTINGEN		7.562	13.813
Belastingen	16	1.504	-18.740
NETTO RESULTAAT NA BELASTINGEN		6.058	32.553

C. Overzicht van het totaalresultaat 2021

	2021	2020
Nettoresultaat na belastingen	6.058	32.553
Totaal van de rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen	-	-
Totaalresultaat	6.058	32.553

Bedragen x € 1.000

D. Kasstroomoverzicht

Bedragen x € 1.000

	2021	2020
Operationeel bedrijfsresultaat	12.899	20.806
Correctie operationele kasstroom grondtransacties	7.809	20.074
Afschrijvingen	9.763	9.386
Mutatie werkkapitaal	6.339	-1.478
Mutatie voorzieningen / deelnemingen	3.251	2.662
Uit bedrijfsactiviteiten	40.061	51.450
Ontvangen rente	828	177
Betaalde rente	-7.923	-8.130
Betaalde vennootschapsbelasting	-4.745	1.204
	-11.840	-6.749
Kasstroom uit operationele activiteiten	28.221	44.701
Investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	-9.215	-4.953
Desinvesteringen in materiële vaste activa	180	-104
Bijdragen derden	-	660
Investerings in financiële vaste activa	-11.208	-5.565
Desinvesteringen in financiële vaste activa	2.143	432
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-18.100	-9.530
Financieringsactiviteiten		
Ontvangsten uit leningen	17.500	70.900
Aflossingen leningen	-22.650	-105.750
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-5.150	-34.850
Netto kasstroom	4.971	321
Saldo liquide middelen begin verslagperiode	4.332	4.011
Saldo liquide middelen einde verslagperiode	9.303	4.332
Mutatie liquide middelen	4.971	321

E. Grondslagen van waardering en resultaatbepaling in de jaarrekening

Verslaggevingskader

De jaarrekening over 2021 is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Activiteiten

Groningen Seaports is een naar Nederlands recht opgerichte Naamloze Vennootschap, statutair gevestigd te Delfzijl (KvK-nummer 58141057). De voornaamste activiteiten bestaan uit: het beheren, ontwikkelen en exploiteren van de havens in Delfzijl en de Eemshaven met bijbehorende haventerreinen en niet haven-gebonden terreinen, het aan derden uitgeven van deze terreinen, het ondersteunen van het Havenschap bij de uitoefening van haar taken, het verrichten of doen verrichten van alle andere werkzaamheden op industrieel, commercieel en financieel gebied. De jaarrekening is opgesteld op basis van het continuïteitsbeginsel.

Oordelen en schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van de grondslagen en de gerapporteerde waarde van de activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in de toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Lijst van kapitaalbelangen

Niet geconsolideerde maatschappijen en kapitaalbelangen, gewaardeerd tegen nettovermogenswaarde:

- NV Ontwikkelingsmaatschappij Rail Service Centre Groningen (RSCG) - Groningen Railport te Veendam: 65,92%-deelneming (2020: 65,92%-deelneming);
- Fivelpoort Beheer BV te Delfzijl: 100%-deelneming (2020: 100%-deelneming).
- Zonnepark Valgenweg BV te Delfzijl: 25%-deelneming (2020: 25% deelneming)
- Sunports Delfzijl BV te Rotterdam: 49%-deelneming (2020: 49% deelneming)
- Helios Eemshaven BV te Eemshaven: 20%-deelneming (2020: 20% deelneming)
- Windpark Mauve BV te Amersfoort: 20%-deelneming (2020: nvt)
- Windpark Mondriaan BV te Amersfoort: 20% deelneming (2020: nvt)

De deelnemingen RSCG en Fivelpoort Beheer BV zijn niet geconsolideerd in de jaarrekening van Groningen Seaports omdat de feitelijke betekenis te verwaarlozen is voor het geconsolideerde geheel. Voor de deelnemingen in zonneparken en windparken geldt dat Groningen Seaports wel invloed van betekenis uitoefent op het zakelijke en financiële beleid echter is hier geen sprake van overheersende zeggenschap.

Salderen

Een actief en een post van het vreemd vermogen worden gesaldeerd in de jaarrekening opgenomen uitsluitend indien en voor zover:

een deugdelijk juridisch instrument beschikbaar is om het actief en de post van het vreemd vermogen gesaldeerd en simultaan af te wikkelen en het stellige voornemen bestaat om het saldo als zodanig of beide posten simultaan af te wikkelen.

Algemeen

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met afschrijvingen en bijdragen van derden. De onder de materiële vaste activa opgenomen 'Materiële vaste activa in aanbouw' zijn opgenomen voor zover de prestatie door de tegenpartij is gerealiseerd. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten. In de vervaardigingsprijs van projecten wordt de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend opgenomen. Op vaste activa met een beperkte gebruiksduur wordt jaarlijks afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur.

De in erfpacht uitgegeven gronden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs minus eventuele investeringssubsidies en indien van toepassing cumulatieve bijzondere waardevermindering-verliezen. In de jaren voor de verzelfstandiging werden de in erfpacht uitgegeven gronden gewaardeerd tegen eerste uitgifteprijs. Per verzelfstandigingsdatum (14 juni 2013) is verondersteld dat de boekwaarde van de in erfpacht uitgegeven gronden de historische kostprijs betreft ("deemed cost") rekening houdend met eventuele lagere opbrengstwaarde.

Het groot onderhoud van de activa wordt geactiveerd en afgeschreven op basis van de verwachte levensduur. De reguliere jaarlijkse onderhoudskosten worden op het moment van realisatie ten laste van het resultaat gebracht. Indien de verwachting omtrent de afschrijvingsmethode, gebruiksduur en/of restwaarde in de loop van de tijd wijzigingen ondergaat, worden zij als een schattingswijziging verantwoord. Een materieel vast actief wordt niet langer in de balans opgenomen na vervreemding of wanneer geen toekomstige prestatie-eenheden van het gebruik of de vervreemding worden verwacht. De bate of last die voortvloeit uit de desinvestering wordt in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Bijzondere waardeverminderingen van materiële vaste activa

Groningen Seaports beoordeelt op elke balansdatum of een materieel vast actief of groep van materiële vaste activa een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Groningen Seaports onderkent één groep van materiële vaste activa/kasstroom genererende eenheden, namelijk de gezamenlijke havens van Delfzijl (zeehaven en de binnenhavens) en de Eemshaven.

Voor alle categorieën materiële vaste activa (kastroom genererende eenheden) die tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs worden gewaardeerd, wordt bij aanwezigheid van objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen een impairmenttoets uitgevoerd. Indien uit deze toets blijkt dat er sprake is van een bijzondere waardevermindering dan wordt de omvang van dit verlies bepaald en als bijzondere waardevermindering in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Terugneming

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardevermindingsverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardevermindingsverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (kasstroom genererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardevermindingsverlies voor het actief zou zijn verantwoord.

Financiële vaste activa

Niet geconsolideerde deelnemingen waarin Groningen Seaports invloed van betekenis uitoefent op het zakelijke en financiële beleid worden tegen de vermogensmutatiemethode gewaardeerd. Overeenkomstig deze methode worden de deelnemingen in de balans opgenomen tegen het aandeel van Groningen Seaports in de nettovermogenswaarde vermeerderd met haar aandeel in de resultaten en haar aandeel in de directe mutaties in het eigen vermogen vanaf het moment van verwerving verminderd met haar aandeel in de dividenduitkeringen. In de winst-en-verliesrekening wordt het aandeel van Groningen Seaports in het resultaat van de deelnemingen opgenomen.

Indien de waarde van de deelneming volgens de vermogensmutatiemethode nihil is geworden, wordt deze methode niet langer toegepast en blijft de deelneming bij ongewijzigde omstandigheden op nihil gewaardeerd. Hierbij worden andere langlopende belangen in de deelneming die feitelijk worden aangemerkt als een onderdeel van de netto-investering, ook meegenomen. Indien en voor zover geheel of ten dele voor de schulden van de deelneming wordt ingestaan respectievelijk een feitelijke verplichting bestaat de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt zo nodig een voorziening opgenomen. Een vervolgens verkregen aandeel in de winst van de deelneming wordt pas weer verwerkt indien en voor zover het cumulatief niet-verwerkte aandeel in het verlies is ingelopen.

De langlopende vorderingen worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderverschillen. Baten en lasten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt zodra de vorderingen aan een derde worden overgedragen of een bijzondere waardevermindering ondergaan, alsmede via het amortisatieproces.

Latente belastingvorderingen

Latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden opgenomen voor tijdelijke verschillen tussen de waarde van de activa en passiva volgens fiscale voorschriften enerzijds en de boekwaarden die in deze jaarrekening gevolgd worden anderzijds. De berekening van de latente belastingvorderingen en -verplichtingen geschiedt tegen de belastingtarieven die op het einde van het boekjaar gelden, of tegen de tarieven die in de komende jaren gelden, voor zover deze zijn doorgevoerd in de Wet op de vennootschapsbelasting. Latente belastingvorderingen worden gewaardeerd indien het waarschijnlijk is dat voldoende fiscale winst beschikbaar zal zijn waarmee verliezen kunnen worden gecompenseerd en verrekening-mogelijkheden kunnen worden benut. Belastinglatenties worden gewaardeerd op nominale waarde. De latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden gesaldeerd voor zover de vorderingen en verplichtingen onderdeel uitmaken van dezelfde fiscale eenheid en voor zover deze eenzelfde looptijd hebben.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde, vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs minus een eventuele benodigde voorziening voor oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Onder liquide middelen worden verstaan kasmiddelen en de tegoeden op bankrekeningen.

Passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit Geplaatst aandelenkapitaal, Overige reserves en Resultaat boekjaar.

Voorzieningen

Een voorziening wordt gevormd indien de groep op balansdatum een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting heeft waarvan het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang betrouwbaar is te schatten. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen. Tenzij anders vermeld, worden voorzieningen gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien het effect van de tijdswaarde materieel is, worden de voorzieningen gewaardeerd tegen de contante waarde.

De grondslag nominale waarde geldt voor de opgenomen voorzieningen nazorg baggerspeciéstortplaatsen, geluidsisolatie, jubileum personeel, personele regelingen en sanering terreinen.

Indien het waarschijnlijk is dat voor uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen een vergoeding van een derde zal worden ontvangen, wordt deze vergoeding gepresenteerd als een afzonderlijk actief.

Langlopende schulden

Bij de eerste opname van langlopende schulden worden deze opgenomen tegen reële waarde verminderd met de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten. De langlopende schulden worden na de eerste waardering gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve-rentemethode. Winst of verlies worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen zodra de verplichtingen niet langer op de balans worden opgenomen, alsmede via het amortisatieproces.

De geamortiseerde kostprijs is het bedrag waarvoor een financieel actief of financiële verplichting bij de eerste verwerking in de balans wordt opgenomen, verminderd met aflossingen op de hoofdsom, vermeerderd of verminderd met de via de effectieve-rentemethode bepaalde cumulatieve amortisatie van het verschil tussen dat eerste bedrag en het aflossingsbedrag en verminderd met eventuele afboekingen (direct, dan wel door het vormen van een voorziening) wegens bijzondere waardeverminderingen of oninbaarheid.

Kortlopende schulden

De overige kortlopende schulden worden na de eerste waardering gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve-rentemethode. Winst of verlies worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen zodra de verplichtingen niet langer op de balans worden opgenomen, alsmede via het amortisatieproces.

Financiële instrumenten

Groningen Seaports maakt gebruik van een afgeleid financieel instrument (renteswap) ter afdekking van de gelopen risico's betreffende renteschommelingen. Ten aanzien van het rentederivaat wordt hedge-accounting toegepast. In geval sprake is van kostprijshedge-accounting en voor zover sprake is van ineffectiviteit (de nominale waarde van de renteswap overstijgt de afgedekte positie, zijnde de te betalen rente over de toekomstige nog op te nemen kasgeldleningen), is de lagere marktwaarde van de renteswap tot waardering gebracht. De marktwaarde van de renteswap wordt onder meer bepaald door de marktrente en de verwachte ontwikkeling daarvan in relatie tot de contractuele rente.

Derivaten met toepassing van kostprijs hedge-accounting

De afdekkingen worden volgens kostprijs hedge-accounting verwerkt, indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

- documentatie van de algemene hedge-strategie, hoe de hedge-relaties passen in de doelstellingen van risicobeheer en de verwachting aangaande de effectiviteit van deze hedge-relaties;

documentatie van de in het soort hedge-relatie betrokken hedge-instrumenten en afgedekte posities;

- verwerking van de ineffectiviteit in de winst-en-verliesrekening.

De afdekkingen die aan deze strikte voorwaarden voor hedge-accounting voldoen, worden als volgt verantwoord.

De waardering van het derivaat is afhankelijk van de afgedekte post en is als volgt:

- Indien de afgedekte (geamortiseerde) post tegen kostprijs in de balans wordt verwerkt, dan wordt ook het derivaat tegen kostprijs gewaardeerd;
- Zolang de afgedekte post in de kostprijs hedge nog niet in de balans is verwerkt, wordt ook het hedge-instrument niet geherwaardeerd. Indien de afgedekte post een monetaire post in vreemde valuta betreft, wordt het derivaat ook gewaardeerd tegen de contante koers op balansdatum. Indien het derivaat valuta-elementen in zich heeft, wordt het verschil tussen de contante koers die geldt op het moment van afsluiten van het derivaat en de termijankoers waartegen het derivaat zal worden afgewikkeld, verdeeld over de looptijd van het derivaat.

De resultaatbepaling is als volgt:

- Op elke balansdatum wordt bepaald of er sprake is of is geweest van ineffectiviteit;
- Indien de kritische kenmerken van het hedge-instrument en van de afgedekte positie niet aan elkaar gelijk zijn of zijn geweest, is dit een indicatie dat de kostprijs hedge een ineffectief deel bevat;
- Indien en voor zover de ineffectiviteit per balansdatum op cumulatieve basis in een verlies resulteert, wordt de ineffectiviteit verwerkt in de winst-en-verliesrekening;
- Indien de afgedekte positie van een verwachte toekomstige transactie leidt tot een financieel actief of een financiële verplichting, dan worden de daarmee verbonden nog niet in het resultaat verwerkte winsten of verliezen in dezelfde periode(n) in de winst-en-verliesrekening verantwoord als waarin het verkregen actief/aangegane verplichting van invloed is op het resultaat. Indien wordt verwacht dat een (deel van een) verlies dat nog niet in de winst-en-verliesrekening is verwerkt, in de toekomst niet met een tegengestelde winst uit de afgedekte positie wordt gecompenseerd, dan wordt dit verlies direct in de winst-en-verliesrekening opgenomen.

Kostprijs hedge-accounting wordt beëindigd indien:

- Het hedge-instrument afloopt, wordt verkocht, beëindigd of uitgeoefend. Het cumulatieve gerealiseerde resultaat op het hedge-instrument dat nog niet in de winst-en-verliesrekening was verwerkt toen er sprake was van een effectieve hedge, wordt afzonderlijk in de overlopende posten in de balans verwerkt tot de afgedekte transactie plaatsvindt;
- De hedge-relatie niet meer voldoet aan de criteria voor hedge-accounting. Indien de afgedekte positie een in de toekomst verwachte transactie betreft, vindt de verwerking van de hedge-resultaten als volgt plaats:

- Indien de verwachte transactie naar verwachting nog plaatsvindt, wordt hedge-accounting vanaf dat moment stopgezet. Het hiermee samenhangende cumulatieve resultaat op het hedge-instrument dat in de periode waarin de hedge effectief was buiten de winst-en-verliesrekening of off-balance was gehouden, blijft afhankelijk van de situatie off-balance of op de balans.
- Indien de verwachte transactie naar verwachting niet meer plaatsvindt, wordt het hiermee samenhangende cumulatieve resultaat op het hedge-instrument dat in de periode waarin de hedge effectief was buiten de winst-en-verliesrekening of off-balance was gehouden, naar de winst-en-verliesrekening overgebracht.

Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen.

Leasing

De beoordeling of een overeenkomst (waaronder een erfpachtovereenkomst) een lease bevat, vindt plaats op grond van de economische realiteit op het tijdstip van het aangaan van het contract. Het contract wordt aangemerkt als een leaseovereenkomst als de nakoming van de overeenkomst afhankelijk is van het gebruik van een specifiek actief of de overeenkomst het recht van het gebruik van een specifiek actief omvat.

Groningen Seaports als lessee

Groningen Seaports is lessee ten aanzien van een aantal financial lease contracten. In geval van financiële leasing (waarbij de voor- en nadelen verbonden aan de eigendom van het lease-object geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen) worden het lease-object en de daarmee samenhangende schuld bij het aangaan van de overeenkomst in de balans verwerkt tegen de reële waarde van het lease-object op het moment van het aangaan van de leaseovereenkomst of, indien dit lager is, tegen de contante waarde van de minimale leasebetalingen. De initiële directe kosten van de lessee worden opgenomen in de eerste verwerking van het actief. De leasebetalingen worden gesplitst in rentelasten en aflossing van de uitstaande verplichting, waarmee een constante rentevoet wordt bereikt over de resterende netto-verplichting.

Het geactiveerd lease-object wordt afgeschreven over de kortste termijn van de leaseperiode of de gebruiksduur van het object, in geval er geen redelijke zekerheid is dat de lessee aan het einde van de leaseperiode eigenaar wordt. In geval van operationele leasing worden de leasebetalingen lineair over de leaseperiode ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Groningen Seaports als lessor

Groningen Seaports is lessor ten aanzien van een aantal operational lease contracten. Bij operationele lease worden de leasebaten op tijdsevenredige basis over de leaseperiode ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Initiële directe kosten worden toegerekend over de leaseperiode tegenover de leasebaten. De uitgegeven erfpachtcontracten worden gekwalificeerd als operationele leasing.

Groningen Seaports is lessor ten aanzien van een financial lease contract. Bij financial lease wordt de contante waarde van de in de toekomst te ontvangen leasetermijnen opgenomen. Het verschil tussen de contante waarde van de in de toekomst te ontvangen leasetermijnen van de lessee en de boekwaarde van het actief wordt als omzet in de winst- en verliesrekening verantwoord.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Netto-omzet

Onder netto omzet wordt verstaan de omzet die rechtstreeks aan het jaar zijn toe te rekenen en die in het jaar als gerealiseerd kunnen worden beschouwd onder aftrek van kortingen en van over de omzet geheven belastingen. De omzet heeft voornamelijk betrekking op in rekening gebrachte havengelden, verkoop gronden en inkomsten uit exploitatie van terreinen en faciliteiten.

Scheepvaart

De opbrengsten uit hoofde van exploitatie van de havens (waaronder havengelden, kadegelden en ligplaatsgelden) worden toegerekend aan het jaar waarin de prestatie door Groningen Seaports is geleverd.

Exploitatie van terreinen

De opbrengsten uit hoofde van de exploitatie van terreinen (waaronder uitgifte van gronden in erfpacht, verhuur van gronden en verlening van opstalrechten) worden verwerkt naar rato van de verrichte prestaties.

Verkoop van gronden

Opbrengst uit verkoop van gronden wordt in de winst-en-verliesrekening verwerkt als alle belangrijke rechten op economische voordelen alsmede alle belangrijke risico's met betrekking tot de gronden zijn overgedragen aan de koper, het bedrag van de opbrengst op betrouwbare wijze kan worden bepaald en ontvangst van de opbrengst waarschijnlijk is.

Verlenen van diensten aan derden

Indien het resultaat van een transactie aangaande het verlenen van een dienst betrouwbaar kan worden geschat en ontvangst van de opbrengst waarschijnlijk is, wordt de opbrengst met betrekking tot die dienst verwerkt naar rato van de verrichte prestaties.

Rente

Renteopbrengsten worden tijdsevenredig in de winst-en-verliesrekening verwerkt rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost, indien hun bedrag bepaalbaar is en hun ontvangst waarschijnlijk.

Exploitatiesubsidies

Exploitatiesubsidies worden ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde uitgaven komen, waarin de opbrengsten zijn gederfd dan wel waarin het exploitatietekort zich heeft voorgedaan. Subsidies en bijdragen met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en per saldo als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Kosten

De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. (Voorzienbare) verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden en overigens wordt voldaan aan de voorwaarden voor het opnemen van voorzieningen.

Personeelslasten

De uit de arbeidsvoorwaarden voortvloeiende kosten voor salarissen, pensioenen en sociale lasten worden verantwoord in de winst-en-verliesrekening.

Rente

Rente wordt toegerekend aan de opeenvolgende verslagperioden naar rato van de resterende hoofdsom. (Dis)agio en aflossingspremies worden als rentelast aan de opeenvolgende verslagperioden toegerekend zodanig dat tezamen met de over de lening verschuldigde rentevergoeding de effectieve rente in de winst-en-verliesrekening wordt verwerkt en in de balans de amortisatiewaarde van de schuld. Periodieke rentelasten en soortgelijke lasten komen ten laste van het jaar waarover zij verschuldigd worden.

Afschrijvingen

De afschrijvingen op materiële vaste activa worden gebaseerd op de verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Indien extra wordt afgeschreven, wordt dit toegelicht. Indien sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt de omvang van het verlies (bijzondere waardevermindering) bepaald en in de winst-en-verliesrekening verwerkt in het jaar waarin de bijzondere waardevermindering haar oorsprong vindt.

Vennootschapsbelasting

Alle aandelen van Groningen Seaports worden gehouden door een publieksrechtelijk rechtspersoon (GR Havenschap Groningen Seaports). Op grond van art. 2 lid 3 en 7 van de wet op de Vennootschapsbelasting waren de activiteiten van Groningen Seaports tot en met 31 december 2016 vrijgesteld van de heffing van vennootschapsbelasting. Vanaf 1 januari 2017 is dit artikel vervallen en is Groningen Seaports wel vennootschapsbelastingplichtig.

Uitvloeisel van de invoering van de belastingplicht ingaande 1 januari 2017 is dat een fiscale openingsbalans naar de situatie per 1 januari 2017 is opgesteld. De onderscheiden balansposten dienen op de fiscale openingsbalans te worden gewaardeerd naar de waarde in het economisch verkeer. Groningen Seaports is reeds geruime tijd doende geweest om ten behoeve van de waardering van de balansposten informatie te verzamelen en op basis hiervan, mede met behulp van externe deskundigheid op het gebied van waardering en taxatie, te komen tot een bepaling van de waarde van de activa en passiva van Groningen Seaports per 1 januari 2017 in het economisch verkeer.

Ten tijde van het opmaken van de jaarrekening 2021 is met de Belastingdienst nog geen vaststellings-overeenkomst ondertekend. De besprekingen zijn dusdanig gevorderd dat dit nog slechts een formele afhandeling is. In de jaarrekening 2021 is door de directie thans meest gerede schatting opgenomen van de fiscale openingsbalans en de jaarwinstbepaling. De belasting over het resultaat omvat de belasting over het resultaat van het verslagjaar en latente belastingen.

De belasting over het resultaat wordt berekend over het resultaat voor belastingen in de winst-en-verliesrekening, rekening houdend met beschikbare, fiscale compensabele verliezen uit voorgaande boekjaren (voor zover niet opgenomen in de latente belastingvorderingen) en vrijgestelde winstbestanddelen en na bijtelling van niet-aftekbare kosten. Tevens wordt rekening gehouden met wijzigingen die optreden in de latente belastingvorderingen en latente belastingschulden uit hoofde van wijzigingen in het te hanteren belastingtarief.

Acute belastingen

De belastingen worden berekend op basis van het verantwoorde resultaat uitgaande van het geldende belastingtarief, rekening houdend met fiscaal vrijgestelde posten en geheel of gedeeltelijk niet-aftrekbare kosten. De belastingvorderingen en belastingverplichtingen worden gesaldeerd indien is voldaan aan de algemene voorwaarden voor saldering. Tussen de vennootschap en haar Nederlandse groepsmaatschappijen bestaat alleen met Fivelpoort Beheer BV een fiscale eenheid.

Latente belastingen

Voor alle belastbare tijdelijke verschillen tussen de commerciële en fiscale balanswaardering, wordt een latente belastingverplichting opgenomen. Voor alle verrekenbare tijdelijke verschillen tussen de commerciële en fiscale balanswaardering en voor beschikbare voorwaartse verliescompensatie wordt een latente belastingvordering opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er fiscale winst beschikbaar zal zijn voor verrekening. De latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden opgenomen onder de financiële vaste activa respectievelijk voorzieningen.

De waardering van latente belastingverplichtingen en -vorderingen wordt gebaseerd op de fiscale gevolgen van de door de vennootschap, per balansdatum, voorgenomen wijze van realisatie of afwikkeling van activa, voorzieningen, schulden of overlopende passiva. Hierbij wordt uitgegaan van het geldende belastingtarief. De latente belastingverplichtingen en vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

De latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden gesaldeerd indien de vennootschap een in rechte afdwingbaar recht heeft om actuele belastingvorderingen te salderen met actuele belastingverplichtingen en de uitgestelde belastingvorderingen en de uitgestelde belastingverplichtingen verband houden met winstbelastingen die betrekking hebben op dezelfde fiscale eenheid en door dezelfde belastingautoriteit worden geheven.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

F. Toelichting op de balans

1. Materiële vaste activa

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Gronden en erfpacht	Infra-structuur	Materiële vaste activa in	Gebouwen	Overige vaste activa	Totaal
			aanbouw			
Aanschafwaarde 31-12-2020	164.195	308.197	14.242	6.580	18.626	511.842
Cumulatieve afschrijvingen	-	-78.702	-	-2.048	-13.951	-94.702
Boekwaarde 31-12-2020	164.195	229.495	14.242	4.532	4.675	417.141
Investeringen	1.950	-	6.391	540	-	8.881
Desinvesteringen	-7.809	-	-	-285	-	-8.094
Afschrijving Desinvestering	-	-	-	104	-	104
Herwaardering	1	-10	-	-	-	-8
Ingebruikneming activa	167	3.721	-5.550	-	1.662	-0
Afschrijvingen	-	-8.613	-	-193	-957	-9.763
Boekwaarde 31-12-2021	158.504	224.594	15.083	4.700	5.381	408.262
Cumulatieve afschrijvingen	-	-87.315	-	-2.137	-14.909	-104.361
Aanschafwaarde 31-12-2021	158.504	311.908	15.083	6.837	20.290	512.623

Gronden en erfpachtterreinen

De gronden en erfpachtterreinen hebben betrekking op de nog in erfpacht uit te geven/te verkopen gronden en de in erfpacht uitgegeven terreinen.

De verdeling van de post gronden en erfpachtterreinen is als volgt:

Bedragen x € 1.000

	31-12-2021		31-12-2020	
Uit te geven gronden	568 ha	38.779	600 ha	42.684
Terreinen uitgegeven in erfpacht	381 ha	119.725	375 ha	121.511
		158.504		164.195

Voorraad gronden (nog in erfpacht uit te geven/te verkopen)

Van de nog uit te geven gronden met een boekwaarde van € 38.779.000 (2020: € 42.684.000) is Groningen Seaports NV geen juridisch, maar wel economisch eigenaar. Het economisch eigendom is onder andere overgedragen door GR Havenschap Groningen Seaports aan Groningen Seaports NV door middel van het vestigen van erfpachtrecht op de terreinen (financiële leasecontracten). Voor het deel van de gronden waarop nog geen erfpacht recht is gevestigd, geldt dat de economische voor- en nadelen door GR Havenschap Groningen Seaports zijn overgedragen aan Groningen Seaports NV. Deze gronden worden dientengevolge ook verantwoord in de jaarrekening van Groningen Seaports NV. Voor een nadere toelichting op deze contracten wordt verwezen naar de toelichting op financiële lease onder de niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen.

Naast de netto 568 uitgeefbare hectares is er ook nog 240 hectare niet uit te geven grond omdat dit gebruikt wordt voor kabel- en leidingstroken of een groenbestemming heeft.

In erfpacht uitgegeven terreinen

De in erfpacht uitgegeven terreinen betreffen operationele leaseovereenkomsten. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de toelichting op operationele lease onder de niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen.

Van de in erfpacht uitgegeven terreinen met een boekwaarde van € 119.725.000 (2020: € 121.511.000) is Groningen Seaports NV geen juridisch, maar wel economisch eigenaar. Het economisch eigendom is onder andere overgedragen door GR Havenschap Groningen Seaports aan Groningen Seaports NV door middel van het vestigen van erfpachtrecht op de terreinen (financiële leasecontracten). Voor het deel van de gronden waarop nog geen erfpacht recht is gevestigd, geldt dat de economische voor- en nadelen door GR Havenschap Groningen Seaports zijn overgedragen aan Groningen Seaports NV. Deze gronden worden dientengevolge ook verantwoord in de jaarrekening van Groningen Seaports NV. Voor een nadere toelichting op deze contracten wordt verwezen naar de toelichting op financiële lease onder de niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen.

Naast de uitgegeven gronden in erfpacht zijn er ook gronden uitgegeven in verhuur en opstal, dit betreft in totaal 112 hectare.

Infrastructuur

Onder infrastructuur zijn de in gebruik genomen infrastructurele werken opgenomen. Het betreft hier met name havenbekkens, kaden, wegen, steigers en utilitaire voorzieningen zoals stoomleidingen. De totale oppervlakte dat gebruikt wordt voor infrastructuur bedraagt 869 hectare. De jaarlijkse onderhoudskosten komen ten laste van de exploitatie.

Materiële vaste activa in aanbouw

Onder Materiële vaste activa in aanbouw zijn de investeringsprojecten opgenomen die nog niet gereed zijn dan wel nog niet in gebruik zijn genomen. De infrastructurele werken die gereed zijn dan wel in gebruik zijn genomen worden opgenomen onder de post 'Infrastructuur'. Ook in 2021 is om die reden een deel van de Materiële vaste activa in aanbouw overgeboekt naar Infrastructuur. De grootste projecten welke worden verantwoord onder de Materiële vaste activa in aanbouw betreffen de werkzaamheden op Energypark West en de investeringen op het bedrijventerrein Heveskes. In de vervaardigingsprijs van projecten wordt rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend opgenomen. De toegerekende bouwrente is gebaseerd op de werkelijk betaalde rente en de cumulatieve investering in de projecten en bedraagt voor 2021 € 183.000. De overige betaalde rente is ten laste gebracht van het resultaat. Op de totale investeringen is € 2,2 miljoen subsidie in mindering gebracht.

Bedrijfsgebouwen en overige vaste activa

De bedrijfsgebouwen betreft met name het kantoorgebouw aan de Handelskade Oost in Delfzijl. De jaarlijkse onderhoudskosten komen ten laste van de exploitatie.

Toelichting

Afschrijvingen

De afschrijvingen worden berekend op basis van een vast percentage van de kosten van aanschaf of vervaardiging (lineaire afschrijving) waarbij rekening wordt gehouden met de geschatte economische gebruiksduur. Bij infrastructurele werken vindt de eerste afschrijving plaats in het jaar waarop het actief beschikbaar is voor beoogd gebruik. Op overige investeringen wordt afgeschreven vanaf het moment van levering of bij ingebruikname. Op gronden wordt niet afgeschreven.

De afschrijvingstermijnen zijn als volgt:

Asset	Percentage	Jaren
Gronden en terreinen	-	-
Infrastructuur	1,33% - 20%	5 - 75
Bedrijfsgebouwen	2,50% - 20%	5 - 40
Overige materiele vaste activa	2,00% - 20%	5 - 50

Impairment

Groningen Seaports beoordeelt per balansdatum of een materieel actief of groep van materiele vaste activa een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Op grond van informatie uit externe bronnen en interne bronnen zijn er geen aanwijzingen bekend dan wel waarschijnlijk dat sprake is van een bijzondere waardevermindering. Een impairment toets heeft derhalve niet plaatsgevonden.

2. Financiële vaste activa

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	31-12-2021	31-12-2020
1 Deelnemingen	20.411	7.884
2 Langlopende vorderingen	260	662
3 Financial lease	19.893	20.943
4 Actieve belastinglatentie	19.991	19.498
Totaal Financiële vaste activa	60.555	48.987

2.1 Deelnemingen

Bedragen x € 1.000

Deelneming	31-12-2020	Aandeel in resultaat	Kapitaalstorting	Investering / aankoop	31-12-2021
1 Groningen Railport Veendam (65,92%)	2.800	274	-	-	3.074
2 Fivelpoort Beheer BV te Delfzijl (100%)	-	-	-	-	-
3 Zonnepark Valgenweg BV (25%)	25	20-	213	-	218
4 Sunport Delfzijl BV (49%)	4.765	64	-	-	4.829
5 Helios Eemshaven BV (20%)	294	78-	-	-	216
6 Windpark Mondriaan BV (20%)	-	636	-	6.227	6.863
7 Windpark Mauve BV (20%)	-	443	-	4.768	5.211
Totaal deelnemingen	7.884	1.319	213	10.995	20.411

1 Het aandeel in het resultaat van Groningen Railport betreft het verwachte resultaat van 2021 en de verwerking van het definitieve resultaat van 2020.

2 De negatieve vermogenswaarde van Fivelpoort Beheer BV bedroeg per 1-1-2021 € 10.710.000. In 2021 is het definitieve resultaat van 2020 en het verwachte resultaat over 2021 verwerkt, samen bedraagt dit € 382.000 negatief. De netto vermogenswaarde per 31-12-2021 komt hiermee uit op € 11.092.000 negatief. Deze negatieve netto vermogenswaarde is gesaldeerd met de vordering vanuit rekening-courant met Fivelpoort beheer BV, onderdeel van de kortlopende vorderingen.

3, 4 en 5 In 2020 zijn deelnemingen genomen in Zonnepark Valgenweg BV, Sunports Delfzijl BV en Helios Eemshaven BV. Voor Zonnepark Valgenweg BV is in 2021 een aanvullende kapitaalstorting gedaan.

6 en 7 In 2021 zijn deelnemingen genomen in Windpark Mondriaan BV en Windpark Mauve BV.

De deelnemingen Groningen Railport en Fivelpoort Beheer BV zijn niet geconsolideerd in de jaarrekening van Groningen Seaports omdat de feitelijke betekenis te verwaarlozen is voor het geconsolideerde geheel. Voor de deelnemingen in zonneparken en windparken geldt dat Groningen Seaports wel invloed van betekenis uitoefent op het zakelijke en financiële beleid echter is hier geen sprake van overheersende zeggenschap.

2.2 Langlopende vorderingen

Bedragen x € 1.000					
Vordering	31-12-2020	Verstreckte leningen	Ontvangen aflossingen	Voorziening oninbaar	31-12-2021
Termijndebiteuren	662	-	402	-	260
Voorziening dubieuze debiteuren	-	-	-	-	0
Totaal langlopende vorderingen	662	0	402	0	260

De post Termijndebiteuren betreft betalingsafspraken welke met klanten zijn overeengekomen, veelal bij verkoop van terreinen. De looptijd van de vorderingen wordt met de verschillende debiteuren in een overeenkomst vastgelegd. Onder de aflossingen is ook een bedrag opgenomen dat naar verwachting in 2022 wordt ontvangen, in totaal € 402.000. Dit bedrag is opgenomen onder de Overige vorderingen.

2.3 Financial lease

Bedragen x € 1.000				
Financial lease	31-12-2020	Toevoeging	Aflossing	31-12-2021
Financial lease	20.943	691	1.741-	19.893
Totaal Financial lease	20.943	691	1.741-	19.893

In 2017 is een koopoptie overeengekomen met een gevestigd bedrijf in de haven waarbij dit bedrijf het recht heeft grond aan te kopen tegen een overeengekomen (indexeerde) prijs. Dit bedrijf kan deze koopoptie op elk moment tot uiterlijk 2026 uitoefenen, waarbij Groningen Seaports verplicht is de grond te leveren. Vanaf de jaarrekening 2020 wordt deze overeenkomst verwerkt als een vordering vanuit financial lease.

2.4 Actieve belastinglatentie

Bedragen x € 1.000				
Actieve belastinglatentie	31-12-2020	Dotatie	Vrijval	31-12-2021
Actieve belastinglatentie	19.498	2.036	1.542-	19.991
Totaal actieve belastinglatentie	19.498	2.036	1.542-	19.991

Met ingang van 1 januari 2017 is Groningen Seaports onderworpen aan vennootschapsbelasting. In 2020 is een concept overeenstemming bereikt met de Belastingdienst over de fiscale openingsbalans. Voor het verschil tussen de fiscale waarde en de commerciële waarde is in 2020 een latente belastingvordering gevormd van € 19,4 miljoen. In 2021 is de concept overeenstemming verder uitgewerkt. Voor een verdere toelichting zie toelichting 16 'Belastingen'. Van de looptijd van de actieve belastinglatentie korter dan een jaar is geen betrouwbare schatting te geven.

3. Vorderingen

Omschrijving	Bedragen x € 1.000	
	31-12-2021	31-12-2020
1 Handelsdebiteuren	2.194	3.189
2 Vorderingen op groepsmaatschappijen/deelnemingen	5.581	6.351
3 Overige vorderingen	78.614	80.170
4 Overlopende activa	1.294	1.260
Totaal Vorderingen	87.682	90.970

3.1 Handelsdebiteuren

De post handelsdebiteuren bedraagt € 8.662.000, hiervan is € 3.488.000 voorzien als oninbaar. Tegen een aantal debiteuren loopt een juridische procedure om inning te bewerkstelligen. Het verloop van de voorziening op handelsdebiteuren is als volgt:

Bedragen x € 1.000	
Stand 31-12-2020	2.882
Mutaties in 2021	
Toevoeging	606
Vrijval ten gunste van het resultaat	
Stand 31-12-2021	3.488

3.2 Vorderingen op Groepsmaatschappijen en Deelnemingen

De vorderingen op groepsmaatschappijen en deelnemingen bestaan uit de volgende rekening-courant verhoudingen:

Bedragen x € 1.000	
Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports	191
Fivelpoort Beheer BV	16.482
Stand 31-12-2021	16.672

Fivelpoort Beheer BV

Conform de rekening-courant overeenkomst met Fivelpoort wordt er rente in rekening gebracht over de gemiddelde stand van het rekening-courant saldo. Over 2021 is 3,08% rente in rekening gebracht. De renteopbrengst is verantwoord onder 'financiële baten en lasten' in de Winst-en-verliesrekening. Groningen Seaports is hoofdelijk aansprakelijk voor de vermogenstekorten van de deelneming in Fivelpoort Beheer BV. Om deze reden is een voorziening gevormd voor het volledige vermogenstekort van Fivelpoort Beheer BV. Deze voorziening is in mindering gebracht op het te vorderen bedrag rekening-courant verhouding met Fivelpoort Beheer BV. Het verloop van de voorziening deelneming Fivelpoort is als volgt:

Bedragen x € 1.000	
Stand 31-12-2020	10.710
Mutaties in 2021	
Negatief resultaat Fivelpoort	382
Stand 31-12-2021	11.092

3.3 Overige vorderingen

De specificatie van de 'Overige vorderingen' is als volgt:

Bedragen x € 1.000

Vordering in verband met de gestorte borg als gevolg van de negatieve waarde van een afgesloten derivaat. Groningen Seaports heeft geen recht van onderpand. In het hoofdstuk 'Financiële instrumenten' is deze zogenaamde CSA verder toegelicht.	55.118
Vordering op GR Havenschap Groningen Seaports voor de dienstenvergoeding 2021	2.105
De verwachte aflossing van de termijdebiteuren	402
Overige vorderingen	20.989
Stand 31-12-2021	78.614

'De 'Overige vorderingen' van bijna € 21 miljoen bestaat voornamelijk uit een vordering als gevolg van een verkooptransactie die eind december 2021 heeft plaatsgevonden.

3.4 Overlopende activa

De post overlopende activa heeft betrekking op vooruitbetaalde kosten voor 2022.

4. Liquide middelen

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	31-12-2021	31-12-2020
Kas	0	1
Bank	9.303	4.332
Totaal Liquide middelen	9.303	4.332

Bankrekeningen met een positief saldo zijn onder de liquide middelen opgenomen. De liquide middelen staan ter vrije beschikking aan de vennootschap.

5. Eigen Vermogen

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	31-12-2021	31-12-2020
1 Geplaatst aandelenkapitaal	198.058	198.058
2 Overige reserves	62.818	30.264
3 Resultaat verslagjaar	6.058	32.553
Totaal Eigen vermogen	266.934	260.875

5.1 Geplaatst aandelenkapitaal

Bedragen x € 1.000

Stand 31-12-2019	198.058
Mutaties in 2020	-
Stand 31-12-2020	198.058
Mutaties in 2021	-
Stand 31-12-2021	198.058

Groningen Seaports NV is opgericht op 14 juni 2013 door de Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports (voorheen Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Eemshaven/Delfzijl).

Het maatschappelijk kapitaal bedraagt € 600 miljoen, verdeeld over 600 miljoen aandelen met een nominale waarde van € 1. Het geplaatst kapitaal bedraagt bij oprichting en einde boekjaar € 198.058.000, verdeeld in 198.058.000 gewone aandelen van € 1 nominaal. Volstorting van het geplaatst kapitaal heeft plaatsgevonden door inbreng (in natura) van de onderneming van GR Havenschap Groningen Seaports.

5.2 Overige reserves

Bedragen x € 1.000

Stand 31-12-2019	29.804
Bij: verdeling resultaat boekjaar 2019	460
Stand 31-12-2020	30.264
Bij: verdeling resultaat boekjaar 2020	32.553
Stand 31-12-2021	62.818

5.3 Resultaat verslagjaar

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	31-12-2021	31-12-2020
Resultaat boekjaar 2020	-	32.553
Resultaat boekjaar 2021	6.058	-
Resultaat verslagjaar	6.058	32.553

Voorstel winstbestemming 2021

Aan de algemene vergadering wordt voorgesteld om het resultaat ad. € 6.058.000 toe te voegen aan de overige reserves.

6. Voorzieningen

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	31-12-2021	31-12-2020
1 Nazorg baggerspeciortplaatsen	3.798	3.217
2 Geluidsisolatie	241	239
3 Jubileum personeel	58	54
4 Personele regelingen	163	457
5 Sanering terreinen	9.659	6.700
Totaal voorzieningen	13.918	10.667

Het verloop van de voorzieningen is als volgt:

6.1 Voorziening nazorg baggerspeciortplaatsen

Bedragen x € 1.000

Stand 31-12-2020	3.217
Mutaties in 2021	
Toevoeging	1.281
Onttrekking	-700
Vrijval ten gunste van het resultaat	-
Stand 31-12-2021	3.798

De voorziening nazorg baggerspeciortplaatsen is tot en met 2020 gevormd om de kosten voor de nazorgregelingen te kunnen dekken. De voorziening is altijd gebaseerd geweest op de Verordening op de instelling en invordering van de nazorgheffing stortplaatsen provincie Groningen. In 2021 is besloten tot, en aangevangen met, het ontmantelen van twee stortplaatsen en het gereedmaken van één stortplaats om over te dragen in de nazorgregeling. Ter dekking van de kosten van het ontmantelen en het gereedmaken van de stortplaatsen is in 2021 een aanvullende dotatie aan de voorziening gedaan.

De voorziening is gewaardeerd op nominale waarde. Het saldo van de voorziening per 31 december 2021 zal naar verwachting toereikend zijn voor de genoemde uitgaven. Naar verwachting zal in 2022 de volledige voorziening ter hoogte van € 3,8 miljoen worden aangewend.

6.2 Voorziening Geluidsisolatie

Bedragen x € 1.000

Stand 31-12-2020	239
Mutaties in 2021	
Toevoeging	2
Onttrekking	-
Stand 31-12-2021	241

Eind januari 2010 is in de Stuurgroep Geluid (Provincie, Gemeente Delfzijl, EZ Noord, Groningen Seaports en SBE) een akkoord bereikt over een nieuwe geluidszone voor het haven- en industriegebied van Delfzijl. Dit akkoord behelst onder meer een nieuwe geluidszone Havens/Industrie Delfzijl, die voldoende ruimte biedt aan zowel wonen als werken. Ook over de verdeling van de kosten van de nieuwe geluidszone hebben de betrokken partijen een akkoord gesloten. Groningen Seaports voorziet één euro per uitgegeven vierkante meter in Delfzijl vanaf 2010.

Naar verwachting zal in 2022 geen onttrekking plaatsvinden ten laste van deze voorziening. In de komende vijf jaren zal naar verwachting € 241.000 worden aangewend ten laste van deze voorziening.

6.3 Voorziening Jubileum personeel

	Bedragen x € 1.000
Stand 31-12-2020	54
Mutaties in 2021	
Toevoeging	7
Onttrekking	-3
Stand 31-12-2021	58

Deze voorziening is gevormd in verband met de betaling van een jubileumuitkering bij een dienstverband van 12,5, 25 of 40 jaar. In 2021 is een bedrag van € 3.000 onttrokken aan de voorziening jubileum personeel in verband met betaling van jubileumuitkeringen. In 2022 zal naar verwachting € 1.000 worden aangewend voor jubileumuitkeringen en in de komende 5 jaren zal naar verwachting € 22.000 worden aangewend ten laste van deze voorziening.

6.4 Voorziening Personele regelingen

	Bedragen x € 1.000
Stand 31-12-2020	457
Mutaties in 2021	
Toevoeging	0
Onttrekking	-68
Vrijval ten gunste van het resultaat	-226
Stand 31-12-2021	163

Deze voorziening is gevormd in verband met verplichtingen aan personeel in het kader van uittreden wegens ziekte, toekomstige bijdragen in reïntegratie-trajecten tweede spoor en overige uitgestelde beloningen. Naar verwachting heeft € 16.000 van de voorziening personele regelingen betrekking op een looptijd korter dan een jaar, € 64.000 heeft betrekking op de periode van 2 tot 5 jaar. Het resterende deel is langlopend.

6.5 Voorziening sanering terreinen

	Bedragen x € 1.000
Stand 31-12-2020	6.700
Mutaties in 2021	
Toevoeging	3.550
Onttrekking	-591
Stand 31-12-2021	9.659

In 2017 is een voorziening gevormd voor het saneren van terreinen die onder het beheer van Groningen Seaports vallen. De voorziening is onder andere gevormd in verband met een discontinuïteit van gebruikers van terreinen. Op de terreinen zijn afvalstoffen opgeslagen welke verwijderd dienen te worden. Deze verplichting is na faillissement van een gebruiker van een terrein bij Groningen Seaports komen te liggen. De omvang van de voorziening is bepaald door de beste schatting van de kosten te maken die noodzakelijk zijn om saneringen uit te voeren, welke afhankelijk zijn van bepaalde ingeschatte parameters. Deze parameters omvatten onder meer de hoeveelheid af te voeren afvalstoffen en de hiermee gepaard gaande verwerkingskosten en transportkosten, alsmede de mate van verontreiniging van de ondergrond en grondwater en zijn ingeschat op basis van de thans beschikbare informatie. De schatting van de kosten voor de verwijdering van de afvalstoffen is gebaseerd op twee mogelijke scenario's. Enerzijds het volledig laten afvoeren van de afvalstoffen naar een stortlocatie en anderzijds de immobilisatie en toepassing van de afvalstoffen in het beheersgebied.

Van deze scenario's zijn de best mogelijke inschattingen gemaakt van de te verwachten kosten en de bijbehorende kansen op deze kosten. Tevens is een inschatting gemaakt van de verwachte kosten als gevolg van de opgelegde last onder dwangsom. Op basis van voorstaande is in 2021 in totaal € 3,5 miljoen aanvullend gedoteerd aan de voorziening. Als gevolg van het substantiële verschil in verwachte kosten van de verschillende scenario's, kunnen de werkelijke kosten substantieel afwijken van de opgenomen voorziening. In 2021 is een deel van de voorziening aangewend voor het verwijderen van een deel van de afvalstoffen. In 2022 zal naar verwachting € 8,8 miljoen worden aangewend en in de komende 5 jaren zal naar verwachting € 0,9 miljoen worden aangewend ten laste van deze voorziening.

7. Langlopende schulden

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	31-12-2020	Opname	Aflossing	Aflossing verplichting	31-12- 2021
1 Schulden aan kredietinstellingen	159.800	-	-	1.450	158.350
2 Schulden aan verbonden partijen	22.006	-	-	-	22.006
Totaal Langlopende schulden	181.806	0	0	1.450	180.356

7.1 Schulden aan kredietinstellingen

De schulden aan kredietinstellingen bestaat uit een Vaste geldlening, Roll-over leningen en een Lening project-specifiek. De DSCR ultimo 2021 komt uit op 2,49 en voldoet daarmee aan de voorwaarde van een minimale DSCR van 1,1 zoals gesteld in de financieringsovereenkomst tussen Groningen Seaports en de BNG Bank.

Vaste geldlening

De vaste geldlening betreft een lening van € 50 miljoen (rente 0,69%). De oorspronkelijke looptijd van de lening is zeven jaar. Deze lening van € 50 miljoen wordt afgelost op 16 februari 2023. De GR Havenschap Groningen Seaports staat niet borg voor de terugbetaling van deze lening. Met de bank is afgesproken dat de debt-service-coverage-ratio per balansdatum telkens minimaal 1,1 bedraagt. Voorts zijn de volgende zekerheden verstrekt:

- stil pandrecht, eerste rang, op alle bestaande en toekomstige (erfpacht) vorderingen van Groningen Seaports met alle daaraan verbonden afhankelijke rechten en nevenrechten op al haar bestaande en toekomstige debiteuren;
- het recht om hypotheek te vestigen op de thans en in de toekomst aan Groningen Seaports in eigendom toebehorende onroerende zaken en terreinen.

Roll-over leningen

De roll-over leningen bestaan uit twee leningen van elk € 50 miljoen. De oorspronkelijke looptijd van de leningen is respectievelijk tien jaar en twaalf jaar. De rente over de 10-jaars lening bedraagt de 3-maands euribor met een opslag van 56 basispunten. De rente over de 12-jaars lening bedraagt de 3-maands euribor met een opslag van 60 basispunten. De 10-jaars lening wordt geheel afgelost op 2 januari 2026. De 12-jaars lening wordt geheel afgelost op 3 januari 2028. De GR Havenschap Groningen Seaports staat 100% borg voor de terugbetaling van deze leningen.

Lening project-specifiek

De project-specifieke lening betreft een lening welke is aangetrokken ten behoeve van de aanleg van openbare industriële infrastructuur. De oorspronkelijke looptijd van de lening is twaalf jaar, de rente gedurende deze periode bedraagt 3,9%. De lening wordt in twaalf jaar afgelost, bovendien kan jaarlijks 5% van de hoofdsom boetevrij worden afgelost. In 2022 zal € 1,45 miljoen worden afgelost. Zekerheid is gesteld vanuit verpanding van huidige en toekomstige opbrengsten uit hoofde van gesloten huurcontracten tussen Groningen Seaports NV enerzijds en de gebruikers van de openbare industriële infrastructuur anderzijds.

7.2 Schulden aan verbonden partijen

De schulden aan verbonden partijen betreft een lening bij de Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports (GR). Groningen Seaports is niet verplicht om af te lossen op de hoofdsom van de lening gedurende de looptijd. Wel is Groningen Seaports bevoegd om jaarlijks 5% af te lossen op de hoofdsom. Voor 2021 is niet uitgegaan van een aflossing op de hoofdsom. De lening is aangegaan per 1-1-2013 en heeft geen einddatum. De verkregen langlopende lening is direct opeisbaar indien:

- Groningen Seaports tekort schiet in enige betalingsverplichting jegens de GR en/of
- de overige schulden direct opeisbaar zijn en Groningen Seaports hierbij in verzuim is en/of
- Groningen Seaports zonder voorafgaande toestemming van de GR partij is of zal zijn bij een fusie of splitsing en/of
- Groningen Seaports als rechtspersoon wordt ontbonden, nietig wordt verklaard, in staat van faillissement is verklaard dan wel voorlopige surseance van betaling wordt verleend en/of
- de dienstverleningsovereenkomst /erfpachten tussen de GR en de NV eindigen.

Groningen Seaports heeft ter nakoming van haar verplichtingen uit hoofde van de verkregen langlopende lening geen zekerheden verstrekt aan de GR. Over de hoofdsom is een jaarlijkse rente van 3% verschuldigd.

8. Kortlopende schulden

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	31-12-2021	31-12-2020
1 Schulden aan leveranciers	3.653	4.636
2 Te betalen vennootschapsbelasting	1.594	4.342
3 Belastingen/premies sociale verzekeringen	3.949	1.468
4 Pensioenpremies	128	109
5 Overige schulden	716	778
6 Aflossingsverplichting langlopende leningen	1.450	1.450
7 Overlopende passiva	8.504	6.998
8 Bankkrediet	84.600	88.300
Totaal Kortlopende schulden	104.593	108.082

8.1 Schulden aan leveranciers

De post 'Schulden aan leveranciers' bestaat uit te betalen bedragen aan crediteuren.

8.2 Te betalen vennootschapsbelasting

Met ingang van 1 januari 2017 is Groningen Seaports belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting.

Een uitgebreide toelichting ter zake is opgenomen onder de “Grondslagen voor de resultaatbepaling” onder de kop “Vennootschapsbelasting”. De opgenomen schuld betreft vennootschapsbelasting over 2020 op basis van een correctie op de ingediende aangifte. Verder is een vordering opgenomen over 2018 en 2019 op basis van een correctie op de ingediende aangifte en een schuld over 2021 waarvoor de aangifte nog moet worden ingediend.

8.3 Belastingen/premies sociale verzekeringen

De schuld 'Belastingen en premies sociale verzekeringen' betreft de nog te betalen aanslag loonheffing over de maand december 2021. Verder betreft het af te dragen omzetbelasting over de maand december 2021.

8.4 Pensioenpremies

De schuld 'Pensioenpremies' betreft de nog te betalen pensioenpremies over de maand december 2021.

8.5 Overige schulden

De post 'Overige schulden' betreft het restant verlofuren van medewerkers van Groningen Seaports.

8.6 Aflossingsverplichting langlopende leningen

Dit betreft de aflossing op de langlopende lening welke in 2022 zal plaatsvinden.

8.7 Overlopende passiva

De post 'Overlopende passiva' betreft facturen die in 2022 binnen zijn gekomen maar betrekking hebben op 2021. Het betreft voor een groot deel rentelasten die Groningen Seaports betaalt aan de GR Havenschap Groningen Seaports. Verder betreft het ontvangen vooruitbetalingen, het gaat hierbij om ontvangen betalingen van facturen welke in 2021 zijn uitgegaan maar betrekking hebben op 2022.

8.8 Bankkrediet

Vanaf 16 februari 2016 heeft Groningen Seaports het grootste deel van de benodigde externe financiering middels langlopende leningen vastgelegd, gedeeltelijk onder volledige borgstelling van de GR Havenschap Groningen Seaports. Ook het bankkrediet (kasgeldleningen) vallen onder deze volledige borgstelling. De huidige kasgeldleningen zijn onder andere aangetrokken ten behoeve van

de financiering van de bijstortingsverplichting (€ 55.600.000) voor de CSA in verband met de negatieve waarde van het derivaat.

Vanuit kredietovereenkomsten heeft Groningen Seaports de beschikking over een tweetal kredietfaciliteiten. Het betreft een kredietfaciliteit van € 84,5 miljoen c.q. de omvang welke noodzakelijk is ten behoeve van de negatieve marktwaarde van het derivaat. Verder betreft het een kredietfaciliteit ter hoogte van € 80 miljoen.

G. Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Hieronder worden de niet in de balans opgenomen belangrijke financiële rechten en verplichtingen vermeld waaraan Groningen Seaports voor toekomstige jaren is verbonden.

- Groningen Seaports heeft contractuele verplichtingen inzake leaseauto's. Voor de leaseauto's zijn contracten aangegaan met een gemiddelde looptijd van 60 maanden. De jaarlijkse verplichting bedraagt gemiddeld € 204.000.
- De lopende verplichtingen uit 2021 op projecten in uitvoering bedraagt € 5,1 miljoen.
- Groningen Seaports heeft ten gevolge van een verkooptransactie in 2020 een investeringsverplichting van naar schatting € 500.000 voor het realiseren van een waterberging.
- Op een aantal locaties in ons beheersgebied is bodemverontreiniging aangetroffen. Deze gronden worden gesaneerd en tegenpartijen zijn aansprakelijk gesteld. Sanering van gronden die in erfpacht zijn uitgegeven is een verantwoordelijkheid van de erfpachter. In geval van faillissement bestaat het risico dat de verplichting voor sanering van de gronden bij Groningen Seaports komt te liggen. In 2017 is voor een terrein binnen het beheersgebied een voorziening getroffen voor sanering in verband met een discontinuïteit van een huurder.
- In februari 2014 is met een bedrijf dat windturbines heeft geplaatst een opstalovereenkomst getekend. In deze overeenkomst is vastgelegd dat indien Groningen Seaports het betreffende terrein voor andere doeleinden wenst te gebruiken, zij verplicht is tot het betalen van een schadebedrag van maximaal € 8,5 miljoen. Deze verplichting loopt in 14 jaar lineair af tot € 0.
- In 2018 is een verkoopovereenkomst gesloten waarin dit bedrijf het recht heeft om tot uiterlijk in 2023 de grond te verkopen aan Groningen Seaports, of aan derden, indien dit bedrijf er niet in slaagt een project te verwerven in een specifieke sector. Groningen Seaports is verplicht de grond terug te kopen indien aan de gestelde voorwaarde is voldaan.
- Tegen Groningen Seaports is in een eerder boekjaar een juridische procedure gestart inzake het al dan niet tot stand komen van een overeenkomst tot aankoop van grond door Groningen Seaports. Groningen Seaports is in deze juridische procedure in eerste aanleg in het gelijk gesteld. De tegenpartij is in hoger beroep gegaan tegen deze uitkomst. Groningen Seaports is ook in het hoger beroep in het gelijk gesteld. Hierop heeft de tegenpartij cassatie ingesteld. De datum gepland voor de behandeling van het cassatieberoep is nog niet bekend. Op basis van de gedane uitspraken ten aanzien van dit juridische geschil, is besloten geen voorziening te treffen.
- Groningen Seaports heeft een hypotheekrecht verkregen ter hoogte van circa € 750.000 ter zekerheidsstelling van een verkooptransactie uit 2020 waarbij de verkoopsom in termijnen wordt ontvangen.
- Het Dagelijks Bestuur van onze aandeelhouder de Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports heeft in juni 2021 het Algemeen Bestuur geïnformeerd dat in de daaraan voorafgaande maanden de huidige governancestructuur van Groningen Seaports in beeld was gebracht en dat naar aanleiding daarvan aan een consultancybureau opdracht werd gegeven te onderzoeken of daar een verbeterslag in mogelijk was.

Voorts is door het Algemeen Bestuur opdracht gegeven om naar aanleiding van een uitzending van het tv-programma Nieuwsuur over de komst van een datacenter naar de Eemshaven een onderzoek in te stellen. Dit onderzoek is uitgevoerd door het bureau Necker van Naem.

Beide onderzoeken zijn recentelijk afgerond en de verwachting is dat in de loop van 2022 bekend zal worden hoe er een vervolg zal worden gegeven aan de conclusies en aanbevelingen die zijn gedaan en of nader onderzoek nog wenselijk wordt geacht door de GR als opdrachtgever.

Financiële lease - Groningen Seaports als lessee

Groningen Seaports heeft bij de verzelfstandiging als lessee de terreinen in het beheersgebied in erfpacht gekregen (financiële leasecontracten) van de Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports. De toekomstige minimale leasebetalingen bedragen nihil. Deze gronden zijn voor onbepaalde tijd in erfpacht gegeven aan Groningen Seaports, tegen een jaarlijkse erfpachtcanon van nihil waarbij het economisch eigendom bij Groningen Seaports ligt. De Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports bezit derhalve het juridische eigendom.

Indien Groningen Seaports grond verkoopt dient eerst het bloot-eigendom van de Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports aan Groningen Seaports te worden geleverd. Vervolgens kan Groningen Seaports de volle eigendom aan de nieuwe eigenaar leveren. De erfpacht van deze grond gaat door vermenging teniet op het moment dat Groningen Seaports het bloot-eigendom van de Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports geleverd krijgt.

Operationele lease – Groningen Seaports als lessor

Groningen Seaports heeft als lessor operationele leasecontracten voor erfpachtgronden afgesloten. Voor een verloopoverzicht van de in erfpacht uitgegeven gronden wordt verwezen naar de toelichting op de materiële vaste activa.

De toekomstige minimale leasebetalingen (erfpachtcanon) van deze contracten (niet tussentijds opzegbaar) zijn als volgt te specificeren:

Bedragen x € 1.000	
Periode	Bedrag
Korter dan 1 jaar	12.061
Tussen 1 en 5 jaar	41.589
Langer dan 5 jaar	817.309

De aangegeve erfpachtcontracten (leaseovereenkomsten) betreffen overeenkomsten met een variabele looptijd. De looptijden hangen sterk af van de specifieke wensen van de klant en variëren van enkele jaren tot meer dan 100 jaar. Jaarlijks worden leasebetalingen ontvangen waarvan de erfpachtcanon in de contracten vastliggen. De gemiddelde resterende looptijd van de leasecontracten per balansdatum is tot 2059, waarvan de lengte sterk verschilt per contract.

Financiële instrumenten

De in deze toelichting opgenomen gegevens verschaffen informatie die behulpzaam is bij het schatten van de omvang van risico's die verbonden zijn aan zowel de in de balans opgenomen als de niet in de balans opgenomen financiële instrumenten. De actuele waarde wijkt niet significant af van de boekwaarde.

Groningen Seaports heeft een derivaat (renteswap), om het renterisico af te dekken dat ontstaat uit de financieringsactiviteiten van de vennootschap. Het beleid van de vennootschap is om niet te handelen in financiële instrumenten voor speculatieve doeleinden. De belangrijkste risico's uit hoofde van de financiële instrumenten van Groningen Seaports zijn het kredietrisico, het liquiditeitsrisico, het kasstroomrisico en het renterisico.

Kredietrisico

Groningen Seaports handelt enkel met kredietwaardige partijen en heeft procedures opgesteld om de kredietwaardigheid te bepalen. Tevens heeft Groningen Seaports richtlijnen opgesteld om de omvang van het kredietrisico bij elke financiële instelling en debiteur te beperken.

Bovendien bewaakt Groningen Seaports voortdurend haar vorderingen en hanteert de vennootschap een strikte aanmaningsprocedure. Door de bovenstaande maatregelen is het resterende kredietrisico voor Groningen Seaports minimaal. Het maximale kredietrisico aangaande vorderingen, liquide middelen en niet in de balans opgenomen financiële activa is weergegeven onder de desbetreffende

toelichtingen. Het maximale kredietrisico aangaande derivaten is weergegeven onder de toelichting op de hedges. Binnen de vennootschap zijn geen belangrijke concentraties van kredietrisico.

Liquiditeitsrisico

Periodiek worden liquiditeitsbegrotingen opgesteld en door tussentijdse monitoring en eventuele bijsturing worden liquiditeitsrisico's beheerst. In de liquiditeitsbegrotingen wordt rekening gehouden met beperkte beschikbaarheid van liquide middelen waaronder bankgaranties en de margin call (uit hoofde van een afgesloten Credit Support Annex) met betrekking tot het afgesloten derivaat. Voor een toelichting van de liquiditeitsrisico's van de renteswap wordt verwezen naar de, hieronder beschreven, toelichting op de renteswap.

Reële waarde

De reële waarde van de financiële instrumenten is bepaald met behulp van beschikbare marktinformatie en schattingsmethoden. De reële waarde van de renteswap is bepaald door een contante waarde-berekening met als disconteringsvoet de 3-maands Euribor, die op 31 december 2021 gelijk is aan -0,572%.

Rente- en kasstroomrisico

Renterisico is het risico dat de reële waarde van toekomstige kasstromen van een financieel instrument fluctueert als gevolg van wijzigingen in markrentetarieven. Het door Groningen Seaports gelopen risico wegens fluctuaties in de markrentes heeft voornamelijk betrekking op de te betalen rente over de toekomstige nog op te nemen kasgeldleningen.

Groningen Seaports beheerst haar renterisico door een evenwichtig portfolio van vast en variabel rentende leningen aan te houden. In 2016 is een groot gedeelte van de variabele rentende leningen omgezet naar vast rentende leningen. De vennootschap heeft zich ten doel gesteld een deel van haar opgenomen leningen tegen vaste rentetarieven aan te houden. Hiertoe heeft Groningen Seaports een renteswap afgesloten waarvan ultimo 2021 nog één actief is. De renteswap is afgesloten bij ABN AMRO en heeft als einddatum 1 januari 2042 met een tussentijdse opzegging. De te betalen rente is gesteld op 3,575% en wordt via de winst- en verliesrekening verwerkt.

Groningen Seaports heeft de komende jaren het renterisico voor gemiddeld 64% afgedekt middels vaste leningen en een renteswap. Dit betekent dat over ongeveer 36% van het rentedragend vreemd vermogen de marktrente (3-maands Euribor) moet worden betaald. Wanneer deze rente stijgt, zullen de rentelasten van Groningen Seaports toenemen en indien de marktrente daalt zullen de rentelasten van Groningen Seaports afnemen.

Hedges

Op de renteswap wordt kostprijs-hedge-accounting toegepast.

Renteswap

Per 31 december 2021 heeft Groningen Seaports een rente instrument uitstaan met een marktwaarde van - € 61,33 miljoen en een boekwaarde van € 0. Deze is ingegaan op 2 januari 2014 en heeft per ultimo 2021 een resterende looptijd van 20 jaar.

Bedragen x € 1.000

Code	Type	Afgedekt	Te betalen	Te ontvangen	31-12-2021	31-12-2020
ABN1	IRS	€ 100.000	3,58%	3-mnd-Euribor	-61.328	-79.005

Het rente instrument dient ter dekking van het renterisico dat Groningen Seaports loopt over de kasgeldleningen waarvoor een variabele rente wordt betaald. De te betalen rente hangt af van de marktrente (Euribor) op het moment van opname en de voor Groningen Seaports geldende kredietopslag. Deze kasgeldleningen hebben een gemiddelde looptijd van één maand.

In het financieel meerjarenplan 2022–2042 van Groningen Seaports is de toekomstige hoogte van de benodigde kasgeldleningen bepaald. Hierin zijn, mede op basis van de ervaringen van Groningen Seaports in de afgelopen jaren, aannames gemaakt over de verwachte opbrengsten, kosten en investeringen. De in het financieel meerjarenplan begrepen investeringen, welke bepalend zijn voor de toekomstige vreemd vermogensbehoefte, betreffen voornamelijk geaccordeerde projecten (projecten welke in de komende jaren zeker zullen worden uitgevoerd) en reguliere vervangingsinvesteringen. Toegevoegd zijn de niet-reguliere vervangingsinvesteringen. De daaruit voortvloeiende verwachte vreemd vermogensbehoefte welke niet met een vast rentecomponent is aangetrokken, overstijgt de hoogte van het derivaat gedurende de gehele looptijd van het derivaat waarmee het derivaat effectief is.

Credit Support Annex ABN-1 (margin calls)

Vanaf het moment dat de reële waarde van rente instrument ABN-1 meer dan € 7,5 miljoen negatief is, kan de contractpartij zekerheden vereisen via zogenaamde ‘margin calls’. Dit kan ontstaan als de variabele rente lager is dan de vaste rente van 3,575%. Wanneer de variabele rente, gebaseerd op de 3-maands Euribor gaat dalen, moet er weer worden bijgestort. Middels het aantrekken van vreemd vermogen heeft Groningen Seaports naar verwachting voldoende liquide middelen beschikbaar om deze margin calls te kunnen betalen. Op grond van de overeenkomst met ABN AMRO wordt bij beëindiging van het rente instrument de marktwaarde verrekend. Op grond van de afgesloten Credit Support Annex is per ultimo 2021 € 55,6 miljoen als borg gestort bij ABN AMRO. Dit is gebaseerd op de waarde per ultimo september 2021. Begin januari 2022 is op basis van de waarde per ultimo 2021 € 1,7 miljoen door ABN AMRO als borg teruggestort.

H. Toelichting op de winst-en-verliesrekening

In het navolgende overzicht worden de verschillen tussen de gerealiseerde kosten en opbrengsten over het boekjaar 2021 vergeleken met de gerealiseerde kosten en opbrengsten over het boekjaar 2020.

Bedrijfsopbrengsten

In het navolgende overzicht worden de verschillen tussen de gerealiseerde opbrengsten over het boekjaar 2021 vergeleken met de gerealiseerde opbrengsten over het boekjaar 2020.

9. Netto omzet

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2021	2020
Scheepvaart	8.254	7.678
Scheepvaartgerelateerd	1.498	1.527
Terreinen core business	12.180	14.246
Terreinen non-core business	7.664	7.750
Opbrengsten grondverkoop	21.972	59.011
Totaal Netto Omzet	51.568	90.212

9.1 Scheepvaart

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2021	2020
Zeeschepen	6.567	6.314
Binnenschepen	750	592
Ligplaatsgelden	937	772
Totaal scheepvaart	8.254	7.678

9.2 Scheepvaartgerelateerd

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2021	2020
Kadegelden	1.072	1.062
Steigers / Ligplaatsen	207	204
Retributie wateroppervlak	101	96
Opbrengst water en stroom	119	166
Totaal scheepvaartgerelateerd	1.498	1.527

9.3 Terreinen core business

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2021	2020
Erfpachtopbrengsten	11.633	12.669
Tijdelijk verhuur	759	1.229
Optievergoedingen	-265	108
Vergoeding overslag faciliteiten	52	240
Totaal terreinen core business	12.180	14.246

9.4 Terreinen non-core business

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2021	2020
Huur landerijen en opstallen	150	142
Vent- en jachtvergunningen	-	-
Recognities (vergunningen)	26	18
Opbrengsten (nuts)infrastructuur	7.488	7.590
Totaal terreinen non-core business	7.664	7.750

9.5 Opbrengsten grondverkoop

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2021	2020
Opbrengsten grondverkoop	21.972	59.011

De opbrengsten grondverkoop bestaan uit gerealiseerde verkooptransacties in 2021. De kostprijs van de grondverkoop is opgenomen in de overige kosten onder 'project en transactie'.

10. Overige opbrengsten

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2021	2020
Dienstverlening t.b.v. derden	2.276	2.465
Overige opbrengsten	304	597
Totaal overige opbrengsten	2.580	3.062

Het grootste deel van de opbrengst vanuit werkzaamheden/dienstverlening ten behoeve van derden bestaat uit de dienstenvergoeding (2021: € 2,105 miljoen) welke door GR Havenschap Groningen Seaports betaald wordt aan Groningen Seaports voor het uitvoeren van de publieke taken.

TOTAAL BEDRIJFSOPBRENGSTEN	54.148	93.274
-----------------------------------	---------------	---------------

Bedrijfslasten

In het navolgende overzicht worden de verschillen tussen de gerealiseerde kosten over het boekjaar 2021 vergeleken met de gerealiseerde kosten over het boekjaar 2020.

11. Salarissen en sociale lasten

			Bedragen x € 1.000	
Omschrijving		2021		2020
Salarissen	7.054		6.642	
Sociale lasten	1.874		1.746	
Totaal Salarissen en sociale lasten		8.928		8.389

11.1 Salarissen

			Bedragen x € 1.000	
Omschrijving		2021		2020
Salarissen	6.539		5.874	
Secundaire kosten personeel	178		515	
Externe loonkosten	337		254	
Totaal Salarissen		7.054		6.642

Medewerkers

In onderstaande tabel wordt het aantal medewerkers vermeld dat in dienst is van Groningen Seaports, aangevuld met het ziekteverzuimpercentage.

Omschrijving	2021	2020
Aantal fte (in dienst)	87,2	79,6
Ziekteverzuim	3,80%	4,90%

Beloning commissarissen en bestuurders

De bezoldiging van de Raad van Commissarissen (RvC) over 2021 bedraagt € 94.900 (2020: € 91.100). De bezoldiging, inclusief pensioenlasten en sociale lasten, van de bestuurders over 2021 bedraagt € 428.000. Dit betreft de bezoldiging voor de heer C.L. König (CEO) en de heer H.V. Sanders (CFO). De bezoldiging van de bestuurders over 2020 bedraagt € 393.000.

Externe loonkosten

			Bedragen x € 1.000	
Omschrijving		2021		2020
Projectmedewerkers	14		46	
Ziektevervang	211		195	
Overige personeelskosten derden	332		294	
Doorbelasting investeringsprojecten	-221		-281	
Totaal		337		254

11.2 Sociale lasten

		Bedragen x € 1.000	
Omschrijving	2021	2020	
Pensioenlasten	1.092	989	
Overige sociale lasten	782	758	
Totaal Sociale lasten	1.874	1.746	

Pensioenen

Groningen Seaports NV heeft de pensioenen ondergebracht bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP). Aan het personeel is een pensioen toegezegd op basis van een middelloonregeling. Geen rekening is gehouden met eventuele actuariële risico's die verband houden met de voornoemde pensioenregeling. Omdat er naast de betaling van pensioenpremies geen verplichting bestaat ten aanzien van de pensioenregeling is geen voorziening getroffen. De dekkinggraad van het ABP bedroeg 110,2% per 31-12-2021. Wettelijk is bepaald dat de dekkinggraad 126% dient te zijn en dat de dekkinggraad niet langer dan 5 jaar onder de 104,2% mag liggen. Groningen Seaports NV heeft geen verplichting tot het doen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het ABP, anders dan het voldoen van toekomstig hogere premiebijdragen. Om deze reden worden de op een periode betrekking hebbende premiebijdragen in die periode ten laste van het resultaat gebracht.

12. Afschrijvingen

		Bedragen x € 1.000	
Omschrijving	2021	2020	
Infrastructuur	8.613	8.258	
Bedrijfsgebouwen	193	214	
Overige materiele vaste activa	957	914	
Totaal Afschrijvingen	9.763	9.386	

13. Overige kosten

		Bedragen x € 1.000	
Omschrijving	2021	2020	
1 Core business	720	776	
2 Project en transactiegerelateerde kosten	8.093	41.515	
3 Structurele onderhoudskosten	5.422	5.681	
4 Voorzieningen	4.833	3.789	
5 Overige kosten	3.491	2.934	
Totaal Overige kosten	22.558	54.694	

13.1 Core business

		Bedragen x € 1.000	
Omschrijving	2021	2020	
Marketing en Public Relations	682	766	
Ontwikkeling projecten	37	9	
Totaal core business	720	776	

13.2 Project en transactiegerelateerde kosten

Omschrijving	Bedragen x € 1.000	
	2021	2020
Projectgerelateerde bijdragen	228	420
Transactiegerelateerde kosten	7.866	41.095
Totaal project- en transactie	8.093	41.515

De projectgerelateerde bijdragen betreft onder andere kosten voor projecten in de voorbereidende fase. Het gaat hierbij onder meer om kosten voor onderzoek naar optimalisering van het gebruik van utiliteiten, waterstoftoepassingen en kosten voor het realiseren van deelnemingen in zonneparken en windparken.

De transactiegerelateerde kosten betreft met name de kostprijs van de gronden die in het boekjaar zijn verkocht.

13.3 Structurele onderhoudskosten

Omschrijving	Bedragen x € 1.000	
	2021	2020
Baggerkosten	2.880	2.960
Onderhoud infrastructurele werken	1.564	1.871
Beheerskosten	978	850
Totaal structurele onderhoudskosten	5.422	5.681

13.4 Voorzieningen

Omschrijving	Bedragen x € 1.000	
	2021	2020
Nazorg baggerspeciostortplaatsen	1.281	178
Geluidsisolatie	1	10
R/C Fivelpoort	0	600
Sanering terreinen	3.550	3.000
Totaal voorzieningen	4.833	3.789

In 2021 heeft ten behoeve van toekomstige kosten voor ontmanteling en nazorg baggerspeciostortplaatsen in Delfzijl, kosten voor geluidsisolatie voor woningen rondom het industriegebied in Delfzijl en voor sanering terreinen een dotatie aan de voorzieningen plaatsgevonden.

13.5 Overige kosten

Omschrijving	Bedragen x € 1.000	
	2021	2020
Huisvestingskosten	288	284
Middelen en materialen	1.135	1.142
Kantoorkosten	216	217
Administratie en algemene kosten	1.459	1.025
Kosten GR Groningen Seaports	392	265
Totaal Overige kosten	3.491	2.934

Onder de administratie en algemene kosten is € 132.000 aan accountantskosten verantwoord, op basis van het stelsel van baten en lasten. De accountantskosten kunnen als volgt worden verbijzonderd:

Omschrijving	Bedragen x € 1.000	
	2021	2020
Onderzoek van de jaarrekening	129	125
Adviesdiensten op fiscaal terrein	3	4
Totaal	132	129

De 'Kosten GR Groningen Seaports' bestaan uit rente deelnemers 2021, accountantskosten en personele inhuur. In 2015 is besloten dat Groningen Seaports NV deze kosten vanaf het moment van verzelfstandiging draagt.

TOTAAL BEDRIJFSLASTEN

41.249

72.468

14. Resultaat deelnemingen

			Bedragen x € 1.000	
Omschrijving		2021		2020
Groningen Railport	274		257	
Fivelpoort Beheer	-382		41	
Sunport Delfzijl	64		73	
Zonnepark Valgenweg	-20		-	
Helios Eemshaven	-78		-	
Windpark Mondriaan	636		-	
Windpark Mauve	443		-	
Totaal Resultaat deelnemingen		937		371

15. Financiële baten en lasten

			Bedragen x € 1.000	
Omschrijving		2021		2020
Financiële baten	1.258		259	
Financiële lasten	-7.532		-7.623	
Totaal Financiële baten en lasten		-6.274		-7.364

15.1 Financiële baten

			Bedragen x € 1.000	
Omschrijving		2021		2020
Rente diversen	1.258		259	
Totaal Financiële baten		1.258		259

15.2 Financiële lasten

			Bedragen x € 1.000	
Omschrijving		2021		2020
Rente langlopende leningen	-5.162		-4.952	
Rente kasgeldleningen	-265		-317	
Rente lening GR	-660		-660	
Borgstellingspremie GR	-1.445		-1.694	
Totaal Financiële lasten		-7.532		-7.623

Een deel van de betaalde rente is als bouwrente aan een aantal projecten toegerekend en geactiveerd. De toegerekende bouwrente is gebaseerd op de werkelijk betaalde rente en de cumulatieve investering in de projecten. Voor 2021 gaat het om een rentepercentage van 2,88% waarbij € 183.000 is geboekt als bouwrente. De overige betaalde rente is ten laste gebracht van het resultaat. De borgstellingspremie heeft betrekking op de aan Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports (GR) betaalde vergoeding voor de verkregen borgstelling voor de financiering op basis van de afgesloten borgstellingsovereenkomst tussen de GR en Groningen Seaports NV.

16. Belastingen

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2021	2020
Latente vennootschapsbelasting	-493	-19.499
Vennootschapsbelasting boekjaar	2.043	3.519
Correcties voorgaande jaren	-45	-2.762
Totaal Belastingen	1.504	-18.740

Vennootschapsbelasting

Met ingang van 1 januari 2017 is voor Groningen Seaports de vennootschapsbelasting van toepassing. In 2020 is met de Belastingdienst overeenstemming bereikt over de fiscale openingsbalans. In de jaarrekening 2020 zijn op basis van deze fiscale openingsbalans latente belastingvorderingen opgenomen. In 2021 zijn verdere afspraken met de Belastingdienst overeengekomen en vastgelegd in een concept vaststellingsovereenkomst die naar verwachting in 2022 door Groningen Seaports zal worden ondertekend. De concept vaststellingsovereenkomst zoals in 2021 overeengekomen leidt tot een aanpassing van de latente belastingvorderingen en acute belastingen voor de jaren 2017 tot en met 2020. De belastingen in deze jaarrekening zijn gebaseerd op de concept vaststellings-overeenkomst.

Latente belastingen

Volgens de fiscale openingsbalans in de concept vaststellingsovereenkomst is het fiscale vermogen per 1-1-2017 € 140 miljoen hoger dan het commerciële vermogen per die datum. Het fiscale vermogen per 1-1-2017 bedraagt € 357 miljoen, het commerciële vermogen bedraagt € 218 miljoen per die datum. Een deel van dit verschil is tijdelijk van aard. In 2020 is op grond van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving een latente belastingvordering gevormd voor het verschil tussen de fiscale waarde en de commerciële waarde. Jaarlijks wordt voor fiscale doeleinden een hogere boekwaarde grond ten laste van het resultaat gebracht bij verkoop van gronden wat leidt tot een vermindering van de te betalen ('acute') vennootschapsbelasting. Tevens wordt jaarlijks fiscaal een vrijval van de fiscale voorziening derivaat geboekt wat leidt tot een vermeerdering van de te betalen ('acute') vennootschapsbelasting.

Een latente belastingvordering (actieve belastinglatentie) dient te worden verantwoord ten gunste van de winst-en-verliesrekening, voor zover het waarschijnlijk is dat voldoende fiscale winst beschikbaar zal zijn, waarmee de verrekening mogelijkheden kunnen worden benut.

Op grond van de aanvullende afspraken die in 2021 met de Belastingdienst zijn gemaakt worden aanvullend latente belastingvorderingen gevormd voor dotaties aan voorzieningen. De vrijval van de latente belastinglatentie vindt plaats na aanwending van de voorziening. Deze afspraak heeft voor de jaren 2017 tot en met 2020 geleid tot een aanpassing van de belastinglatenties en acute belastingen. Voor de latente belastingen per 31-12-2021 is uitgegaan van het meest actuele belastingplan. Het tarief voor de vennootschapsbelasting bedraagt vanaf 2022 25,8%. Als gevolg van de tariefaanpassing van 25% naar 25,8% is in 2021 een aanvullende latente belastingvordering opgenomen.

Uitsplitsing belastingen

bedragen x € 1.000

Omschrijving		
<i>Latente belastingen</i>		
Correctie belastinglatentie 2017, vrijval	830	
Correctie belastinglatentie 2018, dotatie	-135	
Correctie belastinglatentie 2019, dotatie	-130	
Correctie belastinglatentie 2020, dotatie	-693	
Vrijval belastinglatentie 2021	255	
Dotatie belastinglatentie in verband met tariefwijziging	-620	
		-493
<i>Acute belastingen</i>		
Schattingswijziging acute vennootschapsbelasting 2017	-81	
Schattingswijziging acute vennootschapsbelasting 2018	-476	
Schattingswijziging acute vennootschapsbelasting 2019	-35	
Schattingswijziging acute vennootschapsbelasting 2020	547	
Acute vennootschapsbelasting 2021	2.043	
		1.997
Totaal		1.504

Acute belastinglast 2017

bedragen x € 1.000

Omschrijving	
Grondslag acute belasting	0
Vennootschapsbelasting	25%
Subtotaal	0
Tarief correctie	0
Totaal acute belastinglast	0
Opgenomen schatting belastinglast 2017 in voorgaande jaren	81
Schattingswijziging acute vennootschapsbelasting 2017	-81

Acute belastinglast 2018

bedragen x € 1.000

Omschrijving	
Grondslag acute belasting	-
Vennootschapsbelasting	25%
Subtotaal	0
Tarief correctie	0
Totaal	0
Opgenomen schatting belastinglast 2018 in voorgaande jaren	476
Schattingswijziging acute vennootschapsbelasting 2018	-476

Acute belastinglast 2019

	bedragen x € 1.000
Omschrijving	
Grondslag acute belasting	3.464
Vennootschapsbelasting	25%
Subtotaal	866
Tarief correctie	-12
Totaal	854
Opgenomen schatting belastinglast 2019 in voorgaande jaren	889
Schattingswijziging acute vennootschapsbelasting 2019	-35

Acute belastinglast 2020

	bedragen x € 1.000
Omschrijving	
Grondslag acute belasting	16.332
Vennootschapsbelasting	25%
Subtotaal	4.083
Tarief correctie	-17
Totaal	4.066
Opgenomen schatting belastinglast 2020 in voorgaande jaren	3.519
Schattingswijziging acute vennootschapsbelasting 2020	547

Acute belastinglast 2021

	bedragen x € 1.000
Omschrijving	
Grondslag acute belasting	8.270
Vennootschapsbelasting	25%
Subtotaal	2.068
Tarief correctie	-24,5
Totaal	2.043

Effectieve belastingdruk

	bedragen x € 1.000
Omschrijving	
Resultaat voor belastingen	7.562
Belastingen	1.504
Effectieve belastingdruk	20%

De afwijking tussen het nominale tarief en de effectieve belastingdruk wordt veroorzaakt door de hierboven gespecificeerde omstandigheden, waaronder aanpassingen in de aangiften op basis van nadere afspraken met de Belastingdienst welke invloed hebben op de latenties en acute belastinglasten in voorgaande jaren.

I. Gebeurtenissen na balansdatum

Na 31 december 2021 hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan welke belangrijke financiële gevolgen hebben voor Groningen Seaports.

J. Ondertekening van de jaarrekening

Delfzijl, 12 juli 2022

Directie:

De heer C.L. König
CEO

De heer H.V. Sanders
CFO

Raad van commissarissen:

De heer F.A.M. Keurentjes

De heer H. Roose

De heer J.J. Atsma

Mevrouw D. Meijer

Mevrouw J. Schiphorst

Deel 3: OVERIGE GEGEVENS

A. Statutaire winstbestemmingsregeling

De winstbestemming vindt plaats overeenkomstig artikel 26 van de statuten. Daarin is bepaald dat het resultaat ter beschikking staat van de algemene vergadering.

B. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

GRONINGEN SEAPORTS